

370.1513

๙๔๖๑๓

๘.๖

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

๑๔ ต.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์

ของ

สิริพร คาวาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๘๐๙๙

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

บทคัดย่อ
ของ
สิริพร คาวาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2539 จำนวน 1,238 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จากประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS

ผลการศึกษาพบว่า

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) ทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.5804, 0.5224, 0.4758 และ 0.2829 ตามลำดับ

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_3) และทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.5070, 0.4826 และ 0.4023 ตามลำดับ

2.2 ทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.6344, 0.6036 และ 0.4860 ตามลำดับ

2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) ทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) บรรยากาศทางการเรียน (X_4) และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.6100, 0.5049, 0.4693 และ 0.2978 ตามลำดับ

3. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย มีดังนี้คือ

3.1 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ดีที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) รองลงมาคือ ทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) ตามลำดับ และตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 46.54

3.2 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ดีที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) และทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 37.67

3.3 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ดีที่สุด คือ ทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 55.39

3.4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ดีที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) รองลงมาคือ ทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 47.64

VARIABLES RELATED TO DILIGENCE IN STUDYING OF UPPER MATHAYOM SUKSA
STUDENTS OF PIBOOL WITHAYALAI SCHOOL IN CHANGWAT LOP BURI

AN ABSTRACT

BY

SIRIPON DAWAN

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

May 1997

4. สมการที่สามารถพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพิบูลวิทยาลัยได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

4.1 สมการที่สามารถพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ มี 2 สมการ ดังนี้คือ

4.1.1 สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned}\hat{Y} = & 7.279 + 0.8313 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) \\ & + 0.2853 (\text{ทัศนคติต่อการเรียน}) + 0.4248 (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน}) \\ & + 0.0795 (\text{บรรยากาศในครอบครัว})\end{aligned}$$

4.1.2 สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned}Z = & 0.5804 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) + 0.3405 (\text{ทัศนคติต่อการเรียน}) \\ & + 0.2013 (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน}) \\ & + 0.0514 (\text{บรรยากาศในครอบครัว})\end{aligned}$$

4.2 สมการที่สามารถพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ มี 2 สมการ ดังนี้คือ

4.2.1 สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned}\hat{Y} = & 3.3640 + 0.3622 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) \\ & + 0.2617 (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน}) + 0.1900 \\ & (\text{ทัศนคติต่อการเรียน})\end{aligned}$$

4.2.2 สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned}Z = & 0.5070 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) + 0.3425 \\ & + (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน}) + 0.1544 (\text{ทัศนคติต่อการเรียน})\end{aligned}$$

4.3 สมการที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ มี 2 สมการ ดังนี้คือ

4.3.1 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 15.337 + 0.5584 (\text{ทัศนคติต่อการเรียน}) + 0.4260 \\ (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) + 0.1205 (\text{บรรยากาศ} \\ \text{การเรียนการสอน})$$

4.3.2 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.6344 (\text{ทัศนคติต่อการเรียน}) + 0.4135 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์} \\ \text{ทางการเรียน}) + 0.1139 (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน})$$

4.4 สมการที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ มี 2 สมการ ดังนี้คือ

4.4.1 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 4.8300 + 0.4575 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) \\ + 0.2902 (\text{ทัศนคติต่อการเรียน}) + 0.2172 (\text{บรรยากาศ} \\ \text{การเรียนการสอน}) + 0.0668 (\text{บรรยากาศในครอบครัว})$$

4.4.2 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.6100 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) + 0.2873 \\ (\text{ทัศนคติต่อการเรียน}) + 0.2070 (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน}) \\ + 0.0825 (\text{บรรยากาศในครอบครัว})$$

The purpose of this study was to investigate variables related to diligence in studying of upper Mathayom Suksa students of Pibool withayalai School in Changwat Lop Buri and to examine if the variables of attitudes toward studying, achievement motivation, family atmosphere and classroom atmosphere have a significant impact upon their diligence in studying. The subjects of 1,238 Mathayom Suksa IV to Mathayom Suksa V students of Pibool Witthayalai school in Changwat Lop Buri in the academic year 1997 were drawn by stratified random sampling from the population. The research instrument was the variables related to diligence in studying questionnaire. The data were analyzed by Pearson product moment correlation and the multiple regression analysis.

The results of the study were as follows:

1. The relationships between the upper Mathayom Suksa students' diligence in studying and the following variables, i.e., the achievement motivation, the attitudes toward studying, the classroom atmosphere and the family atmosphere were 0.5804, 0.5224, 0.4758 and 0.2829 respectively and significant at .05 level.

2. Variables related to diligence in studying of Mathayom Suksa IV, V, and VI students were as follows:

- 2.1 The relationships between the Mathayom Suksa IV students' diligence in studying and the following variables, i.e., the achievement motivation, the classroom atmosphere and the attitudes toward studying were 0.5070, 0.4826 and 0.4023 respectively and significant at .05 level.

2.2 The relationships between the Mathayom Suksa V students' diligence in studying and the following variables, i.e., the attitudes toward studying, the achievement motivation and the classroom atmosphere were 0.6344, 0.6036 and 0.4860 respectively and significant at .05 level.

2.3 The relationships between the Mathayom Suksa VI students' diligence in studying and the following variables, i.e., the achievement motivation, the attitudes toward studying, the classroom atmosphere and the family atmosphere were 0.6100, 0.5049 and 0.2978 respectively and also significant at .05 level.

3. Variables significantly predicted the students' diligence in studying were as follows:

3.1 The achievement motivation, the attitudes toward studying, the classroom atmosphere and the family atmosphere significantly predicted the upper Mathayom Suksa students' diligence in studying in the first, second, and third positions at .05 level, with 46.54% of the variability in diligence in studying predictable from the stated variables.

3.2 The achievement motivation, the classroom atmosphere and the attitudes toward studying significantly predicted the Mathayom Suksa IV students' diligence in studying in the first, second, and third positions respectively at .05 level, with 37.67% of the variability in diligence in studying predictable from the stated variables.

3.3 The attitudes toward studying, the achievement motivation and the classroom atmosphere significantly predicted the Mathayom Suksa V students' diligence in studying in the first, second and third positions respectively at .05 level, with 55.39% of the variability in diligence in studying predictable from the stated variables.

3.4 The achievement motivation, the attitudes toward studying, the classroom atmosphere and the family atmosphere significantly predicted the Mathayom Suksa VI students' diligence in studying in the first, second, and third positions respectively at .05 level, with 47.64% of the variability in diligence in studying predictable from the stated variables.

4. Results indicated that the following equations proved to be statistically significant predictors of the students' diligence in studying at .05 level, i.e.,

4.1 The following equations proved to be statistically significant predictors of the upper Mathayom Suksa students' diligence in studying at .05 level were as follows:

4.1.1 In term of raw scores

$$\begin{aligned}\hat{Y} = & 7.279 + 0.8313 \text{ (Achievement Motivation)} \\ & + 0.2853 \text{ (Attitudes Toward Studying)} \\ & + 0.4248 \text{ (Classroom Atmosphere)} \\ & + 0.0795 \text{ (Family Atmosphere)}\end{aligned}$$

4.1.2 In term of standard scores

$$Z = 0.5804 \text{ (Achievement Motivation)} \\ + 0.3405 \text{ (Attitudes Toward Studying)} \\ + 0.2013 \text{ (Classroom Atmosphere)} \\ + 0.0514 \text{ (Family Atmosphere)}$$

4.2 The following equations proved to be statistically significant predictors of the Mathayom Suksa IV students' diligence in studying at .05 level were as follows:

4.2.1 In term of raw scores

$$\hat{Y} = 3.3640 + 0.3622 \text{ (Achievement Motivation)} \\ + 0.2617 \text{ (Classroom Atmosphere)} \\ + 0.1900 \text{ (Attitudes Toward Studying)}$$

4.2.2 In term of standard scores

$$Z = 0.5070 \text{ (Achievement Motivation)} \\ + 0.3425 \text{ (Classroom Atmosphere)} \\ + 0.1544 \text{ (Attitudes Toward Studying)}$$

4.3 The following equations proved to be statistically significant predictors of the Mathayom Suksa V students' diligence in studying at .05 level were as follows:

4.3.1 In term of raw scores

$$\hat{Y} = 15.337 + 0.5584 \text{ (Attitudes Toward Studying)} \\ + 0.4260 \text{ (Achievement Motivation)} \\ + 0.1205 \text{ (Classroom Atmosphere)}$$

4.3.2 In term of standard scores

$$Z = 0.6344 \text{ (Attitudes Toward Studying)} \\ + 0.4135 \text{ (Achievement Motivation)} \\ + 0.1139 \text{ (Classroom Atmosphere)}$$

4.4 The following equations proved to be statistically significant predictors of the Mathayom Suksa VI students' diligence in studying at .05 level were as follows:

4.4.1 In term of raw scores

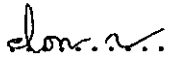
$$\hat{Y} = 4.8300 + 0.4575 \text{ (Achievement Motivation)} \\ + 0.2902 \text{ (Attitudes Toward Studying)} \\ + 0.2172 \text{ (Classroom Atmosphere)} \\ + 0.0668 \text{ (Family Atmosphere)}$$

4.4.2 In term of standard scores

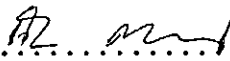
$$Z = 0.6100 \text{ (Achievement Motivation)} \\ + 0.2873 \text{ (Attitudes Toward Studying)} \\ + 0.2070 \text{ (Classroom Atmosphere)} \\ + 0.0825 \text{ (Family Atmosphere)}$$

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

คณะกรรมการควบคุม

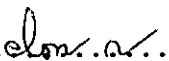
..... ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร.ฟ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

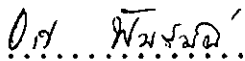
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร.ฟ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมณี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่... 16 ...เดือน... พฤษภาคม... พ.ศ. 2540

ประกาศศุภกฤต

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความกรุณาของศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ
เกิดพิทักษ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ภา ศรีไพโรจน์
กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไข
นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.กาญจนา ทาสิตะพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนต์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
และ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธมณี และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ที่กรุณาให้คำแนะนำ
และข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าอย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ คณาจารย์ และนักเรียน ของโรงเรียน
พิบูลวิทยาลัย และโรงเรียนวินิตศึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน
ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณเต็มศักดิ์ คทวนิช คุณรวีวรรณ จำเริญ คุณสมพร แซ่เฮ้ง
คุณหญิงงามารณ์ ทองบุญตา คุณประกายทิพย์ พิชัย เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ภาควิชา
การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ที่ให้กำลังใจและแสดงความห่วงใยผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคำ ดาวัน คุณแม่สำเภา ขวัญอยู่ คุณวสันต์ - คุณวันดี
ขวัญอยู่ คุณสันติ - คุณกรรณิกา ทองก้อน คุณสัญญา - คุณน้อย ขวัญอยู่ และหลาน ๆ ทุกคน
ที่ให้กำลังใจ กำลังใจ และความห่วงใยผู้วิจัยมาตลอด

สิริพร ดาวัน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนหมั่นเพียร	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนหมั่นเพียร	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนหมั่นเพียร	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว	29

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยาการการเรียนการสอน	32
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยาการการเรียนการสอน	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยาการการเรียนการสอน	37
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	39
ประชากร	39
กลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	40
วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ	41
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	56
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	61
ผลการศึกษาค้นคว้า	62

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
บทย่อ	87
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	87
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	87
วิธีดำเนินการวิจัย	88
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	88
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	89
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	93
ข้อเสนอแนะ	105
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	105
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	118
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม	119
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือ	132
ประวัติย่อของผู้วิจัย	138

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น	40
2	จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนข้อคำถาม ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน และความขยันหมั่นเพียรในการเรียน	63
3	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน และความขยันหมั่นเพียรในการเรียน จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา	65
4	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	67
5	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise เมื่อใช้ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นเกณฑ์	68
6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	69
7	ค่าสถิติของตัวแปรที่จะนำมาสู่การสร้างสมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	70
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	72
9	แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise เมื่อใช้ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นเกณฑ์	73

10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	74
11	ค่าสถิติของตัวแปรที่จะนำมาสู่การสร้างสมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	75
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	77
13	แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise เมื่อใช้ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นเกณฑ์	78
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	79
15	ค่าสถิติของตัวแปรที่จะนำมาสู่การสร้างสมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	80
16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	82
17	แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise เมื่อใช้ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นเกณฑ์	83
18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	84
19	ค่าสถิติของตัวแปรที่จะนำมาสู่การสร้างสมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise	85

20	ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน	133
21	ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	134
22	ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว ...	135
23	ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน	136
24	ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน	137

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมที่กำลังพัฒนา ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศนั้น
มีหลายประการด้วยกัน ที่สำคัญอย่างมากประการหนึ่งคือ การที่สังคมมีบุคลากรที่มีคุณภาพและ
ประสิทธิภาพ ดังที่ สิริพร บุญยานนท์ (2536 : 113) ได้กล่าวไว้ว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็น
ปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศให้รุ่งเรือง การพัฒนาทรัพยากรให้มีคุณภาพจึงมีความ
จำเป็นอย่างมาก

จากสภาพเศรษฐกิจของสังคมไทยที่กำลังเติบโตที่มีปริมาณการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่สูงขึ้นทุกปี จนเป็นที่กล่าวกันว่า ประเทศไทยกำลังจะเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่และเป็นประเทศที่มีอนาคตทางเศรษฐกิจที่สดใสในอนาคต (กองบรรณาธิการธุรกิจการค้า, 2537 : 1) จึงจำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพอันเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งไม่เพียงแต่ด้านความรู้ความสามารถ ยังต้องมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการทำงานด้วย นอกจากนี้จากผลการประชุมสัมมนาสถานประกอบการในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมได้สรุปว่า ไม่ต้องการบุคคลที่มีความรู้ความสามารถจากสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมากเท่าใดนัก เพราะความรู้ความสามารถเหล่านี้สามารถนำไปฝึกฝนในสถานประกอบการทั้งหลายได้ แต่สิ่งที่ต้องการอย่างมาก ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบต่อการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริต (ลลิตา ฤกษ์สำราญ, 2533 : 8)

ความขยันหมั่นเพียรเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สังคมไทยปัจจุบันต้องการให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน
พลเมืองของประเทศ ความขยันหมั่นเพียรมีความหมายตรงกับวิริยะในคุณธรรมอิทธิบาท 4 อันเป็น
คุณธรรมซึ่งเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ที่กล่าวถึงความเพียรพยายามแม้จะพบความ
ล้มเหลวบ้างก็ไม่ท้อแท้ ซึ่งควรจะปลูกฝังให้เกิดขึ้นในเด็กและเยาวชนไทย (ชัยวัฒน์ อัดพัฒน์.

2527 : 86) เพื่อความสำเร็จก้าวหน้าของประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ความ
ขยันหมั่นเพียรมีประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ คนที่ขยันหมั่นเพียรในการทำงานย่อมทำมา
หากินหาทรัพย์สินทำให้เพิ่มพูน ส่วนคนที่ขยันหมั่นเพียรในการเรียนย่อมทำให้เป็นคนที่มีความรู้กว้าง
ขวาง มีปัญญาเฉลียวฉลาดและมีไหวพริบดี ส่งผลให้คิดค้นประดิษฐ์สิ่งที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์
ในทางตรงกันข้าม หากประเทศชาติใด ประชากรขาดความขยันหมั่นเพียร เป็นคนเกียจคร้าน
ไม่เอาจริงเอาจังกับงาน ประชากรจะเป็นคนยากจน ทำให้ประเทศชาติสาหัส (ชม ภูมิภาค.
 2525 : 171)

ในด้านการเรียนนั้น นักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถ
หรือเขามีปัญญาอย่างเดียว องค์ประกอบอื่น ๆ ก็อาจมีอิทธิพลต่อผลการเรียนได้ เช่น ภูมิลำเนา
แรงจูงใจ ทักษะทางการเรียน และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษาเล่าเรียน
ต่อครู โรงเรียน และวิชาเรียน (Mehrens. 1973 : 402) นอกจากนี้ นักเรียนที่ประสบ
ความสำเร็จในชีวิต ส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีทัศนคติที่ดีต่อลูก และมีความ
สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การที่เด็กมีบิดามารดาเข้าใจตน ให้ความรักความอบอุ่นและช่วยเหลือ
ในยามที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตที่ดี การที่ไม่มีปัญหาทางบ้าน จะทำให้เด็กเรียนได้อย่าง
เต็มที่ และยังได้รับการสนับสนุนจากทางบ้าน เช่น ให้ความสำคัญเวลาที่มิได้ใช้ในการเรียน
แนะนำเทคนิคต่าง ๆ ในการเรียน (Hurlock. 1964 : 661)

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของผู้วิจัย โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 พบว่า นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่เอาใจใส่ในการเรียน ไม่พยายาม เพื่อ
การเรียน ละทิ้งงานที่มอบหมายเมื่อประสบอุปสรรค นอกจากนี้นักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของ
การเรียน ไม่ชอบวิชาที่เรียน ไม่ชอบครูและวิธีการสอนของครู ไม่มุ่งมั่นในผลการเรียนให้ประสบ
ความสำเร็จ ตลอดทั้งไม่ภาคภูมิใจในผลการเรียนของตนเอง นอกจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัย
ได้ใช้แบบสอบถามปลายเปิด โดยถามนักเรียนเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ทั้งที่บ้าน
และที่โรงเรียนของนักเรียนโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จำนวน 300 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 98, 108 และ 94 คน ตามลำดับ ผลการสำรวจพบว่า นักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 72.44 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 68.52 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 76.60 มีพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ซึ่งได้แก่ การทบทวนบ้าน การทบทวนที่ครูมอบหมาย การทบทวนบทเรียน การอ่านหนังสือ การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน-การจัดตารางสอน และการเรียนพิเศษ และจากผล การสำรวจดังกล่าวนี้ ปรากฏว่า มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 27.56 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 31.48 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 23.40 ต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการทำการบ้าน การทำงานที่ครูมอบหมาย การทบทวนบทเรียน การอ่านหนังสือ และการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเรียน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาว่า มีตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6
3. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
4. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. มีตัวแปรบางตัว มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. มีตัวแปรบางตัว มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6
3. มีตัวแปรอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้
4. มีตัวแปรอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ได้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะช่วยให้ทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้านี้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี จำนวน 2,479 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ใน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี จำนวน

1,238 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 98 ของยามาเน (Yamane. 1970 : 580 - 581) โดยใช้ระดับชั้น เป็นชั้น (Strata) และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่เข้าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งได้เป็น

3.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่

- 3.1.1 ทักษะคิดต่อการเรียน
- 3.1.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.1.3 บรรยากาศในครอบครัว
- 3.1.4 บรรยากาศการเรียนการสอน

3.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความขาก้น และพยายามทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ได้แก่ วางแผน และจัดระบบการเรียน พยายามศึกษาหาความรู้ พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และไม่ละทิ้งงานการเรียนเมื่อประสบอุปสรรค

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ได้แก่ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย ทักษะคิดต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน

2.1 ทักษะคิดต่อการเรียน หมายถึง ความคิด ความรู้ลึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียน และแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม^๑การเรียนของนักเรียน^๒ ได้แก่ ความสำคัญของการเรียน ลักษณะวิชาที่เรียน และลักษณะครูผู้สอน

2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน ต้องการได้รับการยอมรับ

ขยอองเกียวกัการเรียน มุ่งมันเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ และภาคภูมิใจในผลการเรียนของตนเอง

2.3 บรรยาการในครอบครั้ว หมายถึง สภาพแวดล้อมในครอบครั้วตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อการแสดงออกของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อบุตรธิดาด้านการเรียนที่แสดงให้เห็นว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้ความสนใจเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ได้แก่ การซักถามเกี่ยวกับการเรียน การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การแสดงความห่วงใยเกี่ยวกับการเรียน และการให้การสนับสนุนด้านการเรียน

2.4 บรรยาการการเรียนการสอน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของนักเรียน ได้แก่ วิธีการสอนของครู การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และสัมพันธภาพกับเพื่อน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนหมั่นเพียร
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนหมั่นเพียร
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนหมั่นเพียร
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน
 - 5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

1.1.1 ความหมายของความขยันหมั่นเพียร

กู๊ด (Good. 1973 : 132) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความมุ่งมั่นในการใช้ความมานะพยายามเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ

เวสเตอร์ (Webster. 1973 : 281) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความพยายามอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในงานที่ทำด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่ และอดทน

กรมวิชาการ (2523 : 61 – 63) กล่าวถึงความขยันหมั่นเพียรว่า เป็นธรรมที่ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิต ควรใช้ร่วมกับ "ปัญญา" และจริยธรรมในหมวดอิทธิบาท 4 ที่เน้นความพอใจ ความมีน้ำใจ จดจ่อและความไตร่ตรอง การฝึกปฏิบัติควรเน้นการควบคุมตนเอง อันเป็นที่มาของระเบียบวินัยด้วยและระบุลักษณะพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรไว้ดังนี้

1. มารังเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น
2. กระตือรือร้นและรักที่จะมาโรงเรียนโดยไม่ต้องให้ใครเตือน
3. ตั้งใจทำงานที่ครูอาจารย์กำหนดให้และทำเสร็จภายในเวลาทุกครั้ง
4. อ่านหนังสือทุกครั้งที่มีเวลาว่าง
5. จัดของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบอยู่เสมอ
6. เข้าเรียนทุกวิชา ไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น
7. พยายามแก้ข้อบกพร่องของตนเองเกี่ยวกับการเรียน
8. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเข้มแข็ง อดทนและเอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง
9. มีความมานะ บากบั่น ที่จะทำงานให้ผิตน้อยที่สุด
10. ชอบศึกษาค้นคว้า สอบถาม หาความรู้ความจริงอยู่เสมอ
11. ไม่ละเลยหรือทอดทิ้งธุระการงานของตน

12. ทำงานต่าง ๆ เช่น อ่าน-เขียนหนังสือ คิดคำนวณ สังเกตสิ่งแวดล้อม เป็นกิจวัตร หรือสม่ำเสมอ

13. ควบคุมตนเองให้ใช้เวลาในการทำงานได้ตามกำหนดเสมอ

14. มีความตื่นตัวและสม่ำเสมอในการทำงานทุกอย่าง

15. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ไม่ละทิ้งหน้าที่ของตนและพยายามทำจนสำเร็จ

16. ตรวจสอบวิธี ปรับปรุงวิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพและก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา

17. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะในสายวิชาชีพของตน

18. ใช้เวลาว่างของตนทำงานที่เป็นประโยชน์

19. แนะนำเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดให้ขยันในการเรียน

20. ทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ

21. ช่วยเหลืองานของครูอาจารย์หรือเพื่อน เท่าที่จะช่วยได้ด้วยความเต็มใจและพยายามทำให้ดีที่สุด

22. ช่วยทำงานบ้านเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

23. เข้าร่วมทำงานกับหมู่คณะด้วยความตั้งใจและตั้งใจทำให้ดีที่สุด

24. ช่วยเหลือในกิจการงานของบ้านและทางโรงเรียนด้วยความตั้งใจและตั้งใจทำให้ดีที่สุด

25. ช่วยแนะนำถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนด้วยความเต็มใจ

26. ให้ความคิดเห็นและความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะด้วยความเต็มใจ

27. ให้ความเอาใจใส่ คอยชวนช่วยช่วยเหลือกิจการงานของเพื่อนอย่างใกล้ชิด

ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคใด ๆ

28. หมั่นตักเตือนเพื่อนร่วมงานให้ทำด้วยความตั้งใจและอดทน

29. ช่วยดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้สะอาดเสมอ

30. ช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่คณะตามความรู้ความสามารถของตนอย่างสม่ำเสมอ

31. ไม่เกียจหรือเลื่องงานของส่วนรวม

32. ช่วยดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม
33. พร้อมเพรียงกันทำกิจกรรมทั้งหลายที่พึงกระทำร่วมกัน
34. สนใจและตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ
35. มีความเพียรพยายามที่จะนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน
36. มีความกระตือรือร้นในการทำงานส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
37. อาสาสมัครทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและชุมชน
38. มีความพยายามอดสาหัสในการทำงานที่มีคุณค่าและ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
39. เสียสละและไม่ทอดทิ้งงานของส่วนรวมและชุมชน
40. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน
41. มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งธุระหรือหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม
42. ไม่เพิกเฉย ละเลยงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมและชุมชน
43. ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งของตนเองและสังคม
44. ให้มีความร่วมมือและความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมหรือส่วนรวมทุกครั้งที่มีโอกาส เพื่อให้การทำงานของส่วนรวมนั้นมีอุปสรรคน้อยที่สุด
45. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ เพื่อปรึกษาหารือกิจการงานกันโดยสม่ำเสมอ

ชม ภูมิภาค (2525 : 169) ให้ความหมายความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความขยันขันแข็ง เอาการเอางาน มีความพยายาม มีความบากบั่นมั่นคง ไม่ทอดทิ้ง นอกจากนี้ ยังได้กล่าวไว้อีกว่า ความขยันหมั่นเพียรจะประสบผลสำเร็จได้ดี ก็ด้วยอาศัยคุณธรรมควบคุม คือ อิทธิบาท 4 ได้แก่

ฉันทะ คือ ความพอใจในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับทัศนคติต่อเรื่องนั้น เมื่อมีทัศนคติที่ดี มีความพอใจในเรื่องนั้น ก็ย่อมจะกระตือรือร้นที่จะประกอบงานนั้น

วิริยะ คือ ความเพียรบากบั่น แม้พบความล้มเหลวไม่ยอมทอดทิ้ง ไม่ท้อแท้

จิตตะ คือ ความเอาใจใส่ด้วยความตั้งใจ พุ่งเล็งต่องาน เป็นความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ

วิมังสา คือ การหมั่นตรึงตรอง พิจารณาสอบสวนในการปฏิบัติงาน กระทำด้วยการใช้สติปัญญาตรึงตรองหาเหตุผลให้ประจักษ์ชัดว่างานนั้นจะทําอย่างไร โดยวิธีใดจึงจะสำเร็จผลตามความต้องการ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 3) ได้ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนว่า หมายถึง การที่นักเรียนมีความรัก ความตั้งใจมุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน ไม่ย่อท้อ แม้บางครั้งบทเรียนนั้นจะยากหรือมีอุปสรรคต่าง ๆ ก็มานะทํางานกระทั่งสำเร็จ เมื่อมีเวลาว่างก็ใช้เวลาว่างนั้นให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาล่าเรียนของตน โดยอ่านหนังสือ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพิ่มเติม ทบทวนบทเรียนที่เรียนทุกวัน และเตรียมตัวศึกษาบทเรียนมาล่วงหน้าทุกครั้ง เมื่อมีปัญหาคือข้อสงสัยด้านการเรียนก็พยายามศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เพื่อคลี่คลายปัญหาของตน

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 35) ได้ระบุความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนว่า หมายถึง การที่นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการศึกษาล่าเรียนให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาล่าเรียนให้มากที่สุด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่นักเรียนแสดงออกด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ มีความมานะพยายาม อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น จากตัวนักเรียนเองหรือสิ่งแวดล้อม ตั้งใจทํางานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จทันเวลาหรือก่อนเวลาที่กำหนด มีความกระตือรือร้น เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ให้ความร่วมมือกับเพื่อนในทํางาน เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

1.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แมดดอกซ์ (Maddox. 1965 : 9) ได้ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญา ร้อยละ 50 - 60 ขึ้นอยู่กับความพยายามและวิธีการศึกษาอย่างมี

ประสิทธิภาพ ร้อยละ 30 - 40 และขึ้นอยู่กับโรคาสและสิ่งแวดล้อมอื่น ร้อยละ 10 - 15 นอกจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ยังมีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียน ความขยันหมั่นเพียร และวิธีการเรียนด้วย

ริงเนสส์ (เสาวรัตน์ จุลรัตน์. 2535 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Ringness. 1968 : 141) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนเกรด 9 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความรับผิดชอบ มีความขยันหมั่นเพียร ควบคุมตนเองได้ เข้าสังคมได้ดี มีความอดทนทางด้านอารมณ์และจิตใจ ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีความวิตกกังวลทอดย เบื่อเรียน ดื้อ ขัดขืน มีความพล่งพล่านทางอารมณ์และมีอาการทางประสาท

โอรินดา (พวงสร้อย วรรณกุล. 2522 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Onoda. 1975 : 7726-A) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความรับผิดชอบ ยืนยันมั่นเพียร ควบคุมตัวเองได้ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะจี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี และมีความสับสนวุ่นวายใจ

บลูม (Bloom. 1982 : 166 - 175) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า พฤติกรรมทางด้านความรู้ความคิของนักเรียนและลักษณะจิตพิสัยของนักเรียน ซึ่งได้แก่ ความสนใจ ความมานะตั้งใจ ความขยัน รวมทั้งเจตคติต่อรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงร้อยละ 65

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 179) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน โดยใช้ผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 1,415 คน ครู จำนวน 30 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10 ผลการศึกษาพบว่า ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ได้แก่ ความสนใจ ความตั้งใจ และเวลาที่ใช้ในการเรียนของนักเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียน นอกจากนี้ ยังศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนและขยันหมั่นเพียรในการเรียน จะประสบผลสำเร็จทางการเรียน ส่วนนักเรียนที่ไม่สนใจ ไม่ตั้งใจ และไม่ขยันหมั่นเพียรในการเรียนจะประสบความล้มเหลวในการเรียน

มิลินทร์ สาภาเงิน (2524 : 74, 75, 134 - 140) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนจากการประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 และ 2521 ในการศึกษาครั้งนี้ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ศึกษา ได้แก่ ความมีวินัย ความขยันหมั่นเพียร การให้ความร่วมมือ การช่วยตัวเอง การเสียสละ ความซื่อสัตย์ และความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในโรงเรียนทดลองมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทั้ง 7 ด้าน สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนควบคุม ส่วนการวิจัยเฉพาะภาคสนาม พบว่า พฤติกรรมการให้ความร่วมมือมีความสัมพันธ์กับ เหตุผลเชิงจริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กับการ อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย นอกจากนี้พฤติกรรมความมีวินัย ความขยันหมั่นเพียร การช่วย ตนเอง การเสียสละ และความมีน้ำใจเป็นนักกีฬานั้น ไม่พบความแตกต่างระหว่างนักเรียนใน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กษิมา วิริยะ (2526 : 115 - 118) ศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 8 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่อง การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ แต่มีบางความคิด รวบยอดที่อยู่ในระดับที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การใช้ความรู้ความสามารถของตนในด้านการศึกษา การทำงานโดยไม่เลือกงาน และไม่ดูถูกงานที่สุจริต การตรงต่อเวลาในการนัดหมายและการ ยอมรับผิดชอบการกระทำของตนเองในงานที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนชายและหญิงมีความคิดรวบยอด เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับเศรษฐกิจสังคมแตกต่างกัน มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน นักเรียนชายและหญิง และสภาพเศรษฐกิจสังคมของผู้ปกครองไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อความคิด รวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบ

เฉลิมศรี นันทวรรณ (2528 : 57 - 58) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางบริบท พฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาการระบาดของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 จำนวน 95 คน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสมลักษณะด้านวิภาววิสัย และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ (2532 : 23 - 25) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมในการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงต้องการศึกษาต่อ ในขณะที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำต้องการประกอบอาชีพ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะใช้เวลาในวันปกติในเรื่องของการเรียนพิเศษ ทำกิจกรรมประจำวัน ทำการบ้าน และเดินทางมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงชอบอ่านวารสาร นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะอ่านหนังสืออ่านเล่นและนวนิยาย วันหยุดนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะไปห้องสมุด

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาในข้างต้น สรุปได้ว่า ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้วยความมุ่งมั่น มานะพยายามอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุความสำเร็จทางการเรียน ดังนั้นความขยันหมั่นเพียรจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการเรียนของนักเรียน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน

2.1.1 ความหมายของทัศนคติ

เทอร์สตัน (Thurstone. 1967 : 479) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นความโน้มเอียงทางด้านจิตาภายานที่แสดงออกให้เห็นเป็นพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ทัศนคติเป็นเรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นการวัดทัศนคติจึงวัดโดยตรงไม่ได้ แต่สามารถวัดได้ในรูปความคิดเห็น (Opinion) หรือการแสดงออกทางภาษาด้วยคำ (Verbal Expression) แต่ในการวัดนี้อาจเกิดความไม่แน่นอนได้ หากผู้ตอบตอบไม่ตรงกับความจริง

โรคิช (Rokeach. 1970 : 112) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นการผสมผสานหรือจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้ จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

พัชนี วรกวิน (2522 : 60) กล่าวว่า ทัศนคติคือความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อ หรือแนวโน้มที่พร้อมจะกระทำต่อสิ่งแวดล้อมในการตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 230 - 231) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความพร้อมของร่างกายและจิตใจที่มีแนวโน้มจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ใด ๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยหนีออกไป ทัศนคติแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ทัศนคติทางบวกหรือทัศนคติที่ดี หมายถึง แนวโน้มที่อินทรีย์จะเข้าหาสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้น เนื่องจากความชอบหรือความพอใจ และทัศนคติทางลบหรือทัศนคติที่ไม่ดี หมายถึง แนวโน้มที่อินทรีย์จะถอยหนีจากสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้น ๆ เนื่องจากความไม่ชอบหรือความไม่พอใจ

ออซูเบล โนวาค และฮานีเซียน (สุวิทย์ วงษาไฮ. 2531 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Ausubel, Novak and Hanesian. 1978 : 425) กล่าวว่า ทัศนคติคือ ความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยมที่เกิดจากองค์ประกอบพื้นฐานทั้งทางอารมณ์และสติปัญญา

ฟอสเตอร์ (Foster. 1961 : 131) กล่าวว่า ทักษคติเป็นผลมาจากการเรียนรู้และจากประสบการณ์ที่แต่ละคนมีอยู่ ทักษคติเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อบุคคลมาก เป็นสิ่งที่ตัดสินว่า บุคคลนั้นรู้สึกอย่างไรและควรทำอะไรในสถานการณ์ต่าง ๆ ของชีวิตของเขา ทักษคติเป็นตัวนำบุคคลให้ประพฤติปฏิบัติ มีอิทธิพลต่อความคิดและกำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้นไม่มากนักน้อย

จากความหมายของทักษคติดังกล่าว สรุปได้ว่า ทักษคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นตัวกำหนดแนวโน้มในการตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

2.1.2 ลักษณะและองค์ประกอบของทักษคติ

ไพฑูรย์ อินทริวิชา (2517 : 17) ได้สรุปลักษณะของทักษคติไว้ดังนี้คือ

1. ทักษคติเกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทักษคติเป็นสภาพการณ์ทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของบุคคล เพราะเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางให้ทราบล่วงหน้าว่า ถ้าบุคคลประสบสิ่งใดแล้วบุคคลนั้นจะมีท่าทีต่อสิ่งนั้นในลักษณะใด
3. แม้ว่าทักษคติเป็นสภาวะทางจิตใจที่มีความมั่นคงพอสมควร แต่ก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และการเรียนรู้

เฉลิมพล ศรีหงษ์ และเสถียร เหลืองอร่าม (2521 : 10) กล่าวว่า ทักษคติมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความคิดและเหตุผล หมายถึง ความเชื่อหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของการใช้เหตุผลของบุคคลในการจำแนกแยกแยะ ความแตกต่างตลอดจนผลต่อเนื่องที่จะเกิดขึ้น ซึ่งถ้าพิจารณาอย่างลึกซึ้งก็คือ การที่บุคคลจะสามารถนำเอาคุณค่าทางสังคมที่ได้รับการถ่ายทอดบรมสั่งสอนมา เข้าไปใช้ในการวิเคราะห์พิจารณาประกอบเหตุผลของการที่ตนจะประเมิน ใดยการพิจารณาของบุคคลนั้น จะเป็นเรื่องของเหตุผลโดยไม่มีอารมณ์เข้าไปเกี่ยวข้อง

2. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกทางอารมณ์เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบเกลียด รัก เป็นต้น ซึ่งจะแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง เมื่อคิดหรือพูดถึงสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรม หมายถึง แนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมหรือตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งแนวโน้มของการกระทำหรือพฤติกรรมนี้จะมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันกับความคิดหรือสติและเหตุผล อารมณ์ หรือความรู้สึก

จิมบาร์โด (สุดฤทธิ์ มุขยวงศา. 2533 : 7 ; อ้างอิงมาจาก Zimbardo. 1979 : 647) กล่าวว่า ทศนคติ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. ความคิด ความเชื่อ (Beliefs) หรือความเข้าใจที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะที่สิ่งนั้นเป็นหรือควรจะเป็น

2. ความรู้สึก (Affection) หรืออารมณ์ที่สัมพันธ์กับความคิด ความเชื่อ วัดได้จากปฏิกิริยาทางร่างกายหรือแนวโน้มและแบบแผนในการตอบสนอง

3. พฤติกรรม (Action Intention) เป็นการกระทำที่สังเกตได้ ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจากความคิดและความรู้สึก

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทศนคติต่อการเรียน

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

บริกซ์ โทซี และมอร์เลย์ (Briggs, Tosi and Morley. 1971 : 347-350) ได้ศึกษาผลของการปรับปรุงนิสัยในการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 20 คน ผลการทดลองศึกษาพบว่า นิสัยในการเรียนโดยเฉพาะในเรื่องทศนคติต่อการเรียน ความขยันหมั่นเพียร การใช้เวลาในการเรียน ถ้าได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นแล้ว จะมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้นด้วย

ธอร์นเบอร์ก (Thornburg. 1975 : 181 - 185) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน และนักเรียนร้อยละ 24 มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง โดยนักเรียนที่มีทัศนคติไม่ดีต่อโรงเรียน มีความคิด ความรู้สึกว่าหลักสูตรการเรียนการสอนไม่มีประโยชน์ ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย ไม่ขยันเรียน ครูเน้นเรื่องคะแนนมากเกินไป ครูลาเอียงและกดขี่บังคับของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นภาพร เมษรักษ์วณิช (2515 : 65 - 67) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรัฐบาล ปีการศึกษา 2514 เขตพระนคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นิสัยขยันหมั่นเพียร การใช้เวลา และทัศนคติที่มีต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีนิสัยขยันหมั่นเพียรและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จารุพร สูงสว่าง (2524 : 56 - 57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2523 จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 จำนวน 160 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 241 คน ผลการศึกษาพบว่า ตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 คือ ระดับเขาวงกต นิสัยความขยันหมั่นเพียร และทัศนคติในการเรียน

สุวิมล เเด่นสุนทร (2525 : 90 - 110) ศึกษาตัวแปรทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2524 กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,031 คน ในการศึกษาครั้งนี้ ตัวพยากรณ์แบ่งเป็น 4 ด้านคือ ตัวแปรด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ

และสังคมของนักเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสนใจแผนการเรียน นิสัย และทัศนคติในการเรียน การศึกษาพบว่า นิสัย ความขยันหมั่นเพียร และทัศนคติในการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ศิลปกรรม และพาณิชยกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบังคับของแผนการเรียนเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า ทัศนคติต่อการเรียนนั้น หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ของนักเรียนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียน ไม่ว่าจะเป็น เป็นตัวครู เพื่อน วิชาที่เรียน สถานที่เรียน ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนทั้งหลาย ซึ่งสามารถส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จได้หรือไม่

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

★ แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953 : 110 - 111) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of Excellence) หรือทำให้ได้ดีกว่าบุคคลอื่นพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เกิดความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวล เมื่อทำไม่สำเร็จหรือประสบความสำเร็จไม่เต็มที่

ฮิลการ์ด (สุวรรณ ตรีจันทร์. 2530 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Hilgard. 1963 : 253) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลได้กระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

ลินด์เกรน (ประสาธ อิศรปริดา. 2522 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Lindgren. 1967) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความต้องการสัมฤทธิ์ผลหรือความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement หรือย่อเป็น N-Ach) ผู้ที่มีความต้องการประเภทนี้อาจเปรียบได้กับความต้องการในการรู้จักและเข้าใจตนเอง (Self-Actualization) ของมาสโลว์ ซึ่งเป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมถึงศักยภาพอื่น ๆ และมีความปรารถนาที่จะพัฒนาและใช้ความสามารถนั้นให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2519 : 17) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความต้องการของบุคคลในอันที่จะมุ่งมั่น บากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ และต้องการทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุชาดา สุธรรมรักษ์ (2531 : 186 - 187) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) หรือเป็นความมุ่งหวังที่ประสบความสำเร็จ โดยพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เอาชนะคนอื่นหรือความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำ และนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

3.1.2 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แอทคินสัน (Atkinson. 1964 : 1966) ได้สร้างทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ขึ้นโดยกล่าวว่า ความเป็นไปได้ที่บุคคลจะประกอบพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผลนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญสามประการคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว และความเป็นไปที่จะประสบผลสำเร็จ ซึ่งเขียนเป็นรูปสมการได้ดังนี้

$$T_a = (M_s - M_f) P_s (1 - P_s)$$

เมื่อ T_a แทน ความเป็นไปที่จะประกอบพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผล

M_s แทน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

M_f แทน แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว

P_s แทน ความเป็นไปที่จะประสบผลสำเร็จ

จากสมการ จะเห็นได้ว่า บุคคลจะประกอบพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่าง M_S กับ M_F กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว บุคคลก็จะมีพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผล และถ้าเป็นกรณีตรงกันข้าม บุคคลก็จะมีพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผล/ นอกจากนี้พฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผลยังขึ้นอยู่กับความเป็นไปได้ที่จะประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 - 1.00 เพราะฉะนั้นค่า $P_S (1-P_S)$ จะมีค่ามากที่สุดเมื่อ $P_S = 0.50$ และถ้าให้ $M_S - M_F$ มีค่าคงที่ ความเป็นไปได้ที่จะประกอบพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ผลจะมีค่าสูงสุด เมื่อความเป็นไปได้ที่ประสบผลสำเร็จมีค่า 0.50 นั่นคือ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าแรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว มักจะเลือกทำงานที่มีความเป็นไปได้ที่จะประสบผลสำเร็จปานกลางมากที่สุด

3.1.3 ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กิลฟอร์ด (สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์. 2527 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Guilford. 1959 : 437 - 439) กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า ประกอบด้วย

1. มีความทะเยอทะยานทั่ว ๆ ไป คือ บรรดาภาระที่จะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ
2. มีความเพียรพยายาม ใดแก่ ภาระงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. มีความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้จะยากเพียงใดก็ตาม

แมคเคลแลนด์ (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2525 : 134 - 136 ; อ้างอิงมาจาก McClelland. 1961) กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่ามีลักษณะดังนี้

1. กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate Risk-Taking) มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่พอใจที่จะทำสิ่งที่ยาก ๆ ซึ่งไม่ต้องใช้ความสามารถ หากแต่เลือกทำสิ่งที่ยากพอเหมาะกับความต้องการของตน และการทำสิ่งยากได้สำเร็จนั้นทำใหตนเองพอใจ ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมักไม่กล้าเสี่ยง เพราะกลัวไม่สำเร็จ หรือไม่ก็เสี่ยงจนเกินไป ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจะทำไม่สำเร็จแต่ก็หวังพึ่งโชค

2. มีความกระตือรือร้น (Energetic) หรือความขยันขันแข็งในการกระทำสิ่งแปลก ๆ ใหม ๆ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมาได้ขยันในทุกกรณี แต่จะเอาใจใส่มาเฉพาะกับสิ่งที่ท้าทายด้วยความสามารถของตนเอง เป็นงานที่ต้องใช้สมองขบคิด และจะทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานสำคัญลุล่วงไป

3. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจของตนเอง มิใช่จะหวังให้คนอื่นยกย่อง ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ไม่ชอบให้ผู้อื่นมาบอกกล่าวตนควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้

4. ต้องการทราบผลของการตัดสินใจ (Knowledge of Result Decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะติดตามผลการกระทำของตนว่าเป็นอย่างไร ไม่ช้าลาคะเนว่า เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ และเมื่อทราบผลการตัดสินใจหรือการกระทำแล้วยังพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีก

5. คาดการณ์ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีแผนการระยะยาว (Long-Range Planning) เพราะเล็งเห็นการณ์ไกลกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6. มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skill) แมคเคลแลนด์ได้อ้างถึงการค้นคว้าของ เฟรนช์ (McClelland, 1958 : 228 ; citing French, 1955) ว่า ในการเลือกผู้ร่วมงานนั้น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกผู้ที่มีความสามารถในการทำงานนั้น มากกว่าจะเลือกเพื่อนฝูงหรือผู้ที่มีคุณสมบัติอย่างอื่น

เฮอร์แมน (อัจฉรา สุชารมณ์ และอรพินทร์ ชูชม. 2530 : 37 ; อ้างอิงมาจาก Hermans, 1970 : 354 - 355) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยาน
2. มีความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าผลการกระทำของตนนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส
3. มีความพยายามไต่เต้าไปสู่สถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น
4. มีความอดทนทำงานยาก ๆ ได้เป็นเวลานาน ๆ

5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวน ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ

6. มีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่าง ๆ จะผ่านพ้นไปอย่างรวดเร็ว จึงควรรับหาสิ่งต่าง ๆ ให้ทันกับเวลา

7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก

8. ในการเลือกเพื่อนร่วมงานผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกเพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

9. ต้องการให้ตนเองเป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น โดยพยายามทำงานของตนเองให้ได้ดี

10. พยายามปฏิบัติงานให้ได้ดีอยู่เสมอ

ไวเนอร์ (Weiner, 1972 : 209) ได้กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนี้

ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะการยอมรับผลที่เกิดขึ้น และยอมรับที่จะทำงานหนักขึ้น เพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จ

ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีแนวโน้มที่ต้องการเลือกงานที่มีลักษณะง่าย ๆ หรือยากมาก ๆ เพราะจะได้ยอมรับในความสำเร็จหรือล้มเหลวในงานเหล่านั้นได้ง่าย ซึ่งลักษณะนี้เป็นประสบการณ์ที่เป็นปกติของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ซูซีฟ อ่อนโรคสูง (2518 : 64) กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. ทำสิ่งที่ยาก ๆ มีความมานะพยายาม สนุกสนาน และชอบทำกิจกรรมนั้น ๆ
2. ชอบการแข่งขัน ต้องการชัยชนะ
3. มีความทะเยอทะยาน
4. ต้องการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
5. มีจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมที่เด่นชัดและแน่นอน
6. พฤติกรรมที่แสดงออกจะมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง

แครนดัล (ประสาธ อิศรปริดา. 2522 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Crandall. n.d.)

ได้กำหนดลักษณะพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจฝัสมฤทธิ์ไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. เป็นพฤติกรรมที่มีเป้าประสงค์
2. เป็นพฤติกรรมที่มีเอกลักษณ์ คือ ไม่เลียนแบบผู้อื่นโดยไร้ความคิดของตนเอง
3. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มุ่งจะแข่งขันกับมาตรฐานอันสูงเด่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธมนาวิน (2523 : 25) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีแรงจูงใจฝัสมฤทธิ์สูงว่า จะเป็นผู้ที่ไม่ปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน แต่จะมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา มีความอดสาหะพากเพียร ไม่ยอมพ่ายแพ้อุปสรรคที่ขัดขวางงายจนเกินไป

พรณี ชูทัย เจนจิต (2533 : 312) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจฝัสมฤทธิ์สูง และลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจฝัสมฤทธิ์ต่ำ ไว้ดังนี้

1. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจฝัสมฤทธิ์สูง
 - 1.1 เป็นผู้ที่มีความมานะบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง
 - 1.2 เป็นผู้ทำงานมีแผน
 - 1.3 เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง
2. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจฝัสมฤทธิ์ต่ำ
 - 2.1 เป็นผู้ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย
 - 2.2 ตั้งเป้าหมายในวิธิต่างที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจจะตั้งเป้าหมายงายหรือยากเกินไป
 - 2.3 ตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เลวิน (Levin. 1965 : 79) ได้ศึกษาคุณลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่จะเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้ดีที่สุด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะประเมินความสามารถของตนในทางบวก มีแรงจูงใจและขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่าและมีลักษณะนิสัยในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนลักษณะทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ระดับการศึกษา และฐานะเศรษฐกิจของบิดามารดา มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนน้อยมาก

ไนท์ และแซสเซนราธ (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Knight and Sassenrath. 1966 : 14 - 17) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความวิตกกังวลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอินเดียนา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะทำงานผิดพลาดน้อยที่สุด ทำงานเรียบร้อย ใช้เวลาน้อยที่สุด และมีความฉลาดกว่านักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ยูยีน (Eugene. 1969 : 3876-A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นตัวพยากรณ์ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียนเกรด 8 ในโรงเรียนบางแห่งของมลรัฐโอไฮโอ ผลการศึกษาพบว่า ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน แรงจูงใจ ความคาดหวัง ความมุ่งมั่น และความรับผิดชอบต่อการเรียน เป็นองค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน และมีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียน โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ .55

คาน (Khan. 1969 : 359 - 360) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวแปรทางด้านจิตพิสัย ซึ่งได้แก่ เจตคติที่มีต่อครู ความสนใจทางการเรียน นิสัยในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และอื่น ๆ รวมทั้งองค์ประกอบที่กำหนดไม่ได้ และใช้ตัวแปรเกณฑ์ 6 ด้าน ได้แก่ การอ่าน ภาษา การคำนวณ การแก้ปัญหา สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ความสนใจทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รัสเซล (อุดมลักษณ์ ช้อยศิริ. 2531 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Russel. 1969 : 236 - 266) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาและการอ่าน ของนักเรียนเกรด 9 ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ซอง (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Song. 1971 : 2571-A) ได้ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในทุกวิชาที่เรียนของกลุ่มนักเรียนเกษตรกรรมในเกาหลีใต้

เทอร์แมน และโอดิน (ประหยัดศรี เกื้อนศิริ. 2536 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Terman and Oden. 1974) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีลักษณะต่อไปนี้คือ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความมานะพยายาม ไม่มีแรงจูงใจ ไม่มีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ ส่วนผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีลักษณะที่ต้องการจะประสบความสำเร็จ มีแรงจูงใจสูง มีความพากเพียรและมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคม

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อรพินทร์ ชูชม (2522 : 25) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นฐานความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากสามโปรแกรม คือ โปรแกรมวิทย์-คณิต โปรแกรมศิลป์-ภาษา และโปรแกรมศิลป์-คณิต ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโปรแกรมศิลป์-ภาษา และโปรแกรมศิลป์-คณิตได้

วันชัย ดนัยตรมบุท (2536 : 82 - 84) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดบึงกาฬ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ยังศึกษาพบว่า นักเรียน

ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความมานะพยายามในการศึกษาเล่าเรียนให้บรรลุผลไปได้ด้วยดี และมีความเพียรพยายามสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 180 - 182) ได้ศึกษารูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า การที่นักเรียนแต่ละคนมีความตั้งใจเรียนต่างกัน สาเหตุหนึ่งมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนแตกต่างกัน นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะตั้งใจเรียน และประสบผลสำเร็จในการเรียน ซึ่งตรงกันข้ามกับนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะขาดความสนใจ ไม่ตั้งใจเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล่าวข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่บุคคลต้องการจะได้รับผลสำเร็จในงานที่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามที่จะหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหา มีความทะเยอทะยานสูง เพื่อบรรลุความสำเร็จ มีความต้องการเป็นอิสระในการทำงานและการแสดงออก จะรู้สึกวิตกกังวลอย่างมากถ้างานที่ทำอยู่ไม่ประสบความสำเร็จ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำแนกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ด้วยเหตุนี้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีความแตกต่างกัน จึงมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แตกต่างกัน

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

บรรยากาศในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล บรรยากาศที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวแสดงความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาทุกคนยินดีที่จะหันหน้าเข้าปรึกษากัน ปิตามารดาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่เด็กรักและเชื่อฟัง ดังนั้นถ้าปิตามารดาได้ใช้เวลาในการสร้างบรรยากาศให้เกิดความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะประพฤติดนินทาที่ดี เป็นสมาชิกใหม่ที่มีบุคลิกของสังคม ดังที่ มิด (Kando. 1971 : 178 ;

citing Mead. 1934) กล่าวว่า บรรยายาสาในครอบครัวที่ดีเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกันของบุคคลในครอบครัว เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะสวมบทบาทของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เริ่มด้วยการสวมบทบาทของพ่อแม่ โดยเด็กจะยอมรับเอาเอกลักษณ์ของบิดามารดาและยึดถือเป็นโลกของตัวเอง ขณะเดียวกันก็จะเรียนรู้บทบาทของตัวเองด้วยการสวมบทบาทที่บิดามารดากำหนดให้ บรรยายาสาในครอบครัวที่ดีจึงมีส่วนทำให้เด็กรู้จักประเพณีปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับการเป็นสมาชิกที่ดีในสังคม

พาร์สันส์ (Baldwin. 1968 : 565 ; citing Persons. 1960) ได้กล่าวว่า บรรยายาสาในครอบครัวดีหรือไม่ เกิดจากการที่บิดามารดารวบรวมเอาประสบการณ์ความรู้ที่ถูกต้องมาใช้ควบคุมพฤติกรรมของเด็กทำให้เกิดความเชื่อที่เกิดความรู้และความรู้สึกละเอียดเกี่ยวกับความจริง ซึ่งเป็นการวางพื้นฐานโครงสร้างของพฤติกรรมและพื้นฐานจากความรักที่แท้จริงของบิดามารดา เพื่อช่วยให้เด็กแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ โดยอาศัยภาษาเป็นสื่อในการติดต่อสัมพันธ์กัน บรรยายาสาในครอบครัวจึงมีส่วนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของครอบครัวจะเป็นไปอย่างถาวร และทำให้เด็กมีเอกลักษณ์ที่มั่นคงฝังแน่นในตัวเด็ก

เกจ และเบอร์ลีเนอร์ (Gage and Berliner. 1979 : 69 - 70) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่มีต่อความสามารถของนักเรียนดังนี้ คือ เด็กสามารถเรียนรู้ได้โดยตรงตามสภาพการณ์ในครอบครัว และจากการเลียนแบบผู้ใหญ่ในครอบครัว เด็กจะมีบุคลิกลักษณะและการใช้ความสามารถของคนโดยได้รับอิทธิพลมาจากการพิจารณาและเจตคติของพ่อแม่

บรรยายาสาททางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของนักเรียน นักเรียนจะมีความพร้อมในการเรียน ถ้าบ้านมีบรรยายาสาทที่ส่งเสริมให้น่าเรียนคือ มีความเข้าใจดีต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดวิตกกังวล ดังที่ซอง และแฮทตี (Song and Hattie. 1984 : 1267 - 1281) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัวว่า เป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็กมากกว่าสภาพทางเศรษฐกิจของบิดามารดา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 112 - 115) มีแนวคิดว่าคุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยบรรยายาสาททางปัญญาและบรรยายาสาททางอารมณ์ สำหรับ

บรรยากาศทางอารมณ์นั้นเป็นคุณลักษณะหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวที่บิดามารดาสร้างขึ้น เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูกและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตน ให้ความรัก ความอบอุ่น และช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี จะทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน

โกลด์เนอร์ และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner. 1963 : 52) ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศในการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับเด็ก จะอธิบายลักษณะของเด็กหลาย ๆ ลักษณะตามที่เขารับเอาเอกลักษณ์ของสังคมไว้ และคาดหวังว่า เด็กจะประพฤติตัวให้เป็นไปตามลักษณะที่กำหนดให้ และจะประมาณค่าเด็กตามลักษณะที่กำหนดให้ด้วย บุคคลเหล่านั้นจะสอนเด็กให้รู้จักตัดสินใจตนเองตามค่านิยม เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความสะอาด และความสำเร็จในการเรียน สิ่งเหล่านี้ต่อมาจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมบุคคล

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บรรยากาศภายในครอบครัวจะมีบทบาทในการวางพฤติกรรมพื้นฐานให้แก่เด็ก ดังนั้นพฤติกรรมของเด็กเมื่อออกไปสู่สังคมภายนอกจะเป็นอย่างไรนั้น จะมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศในครอบครัว และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศในครอบครัว คือ บิดามารดา

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว

4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

มัสเสน และคองเกอร์ (Mussen and Conger. 1956 : 250) ได้ศึกษาพบว่า พฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของเด็ก จะสืบเนื่องมาจากบรรยากาศของบ้าน ถ้าทุกคนในบ้านมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นด้วย

ชอร์ และไลแมน (Shore and Leiman. 1960 : 661) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่อยู่ในความปกครองและความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเลสเตอร์ จูเนียร์ (Leicester Junior)

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีปิตามารดาที่เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนมากกว่าปิตามารดาของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ และส่วนใหญ่มักรับรองของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ จะไม่ให้ความสนใจในเรื่องการเรียนและการวางแผนการเรียนของนักศึกษาที่อยู่ในความปกครอง

มอร์ริว และวิลสัน (Morrow and Wilson. 1961 : 420) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9-11 จำนวน 48 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดจากคะแนนเฉลี่ย 3 ภาคการศึกษา ส่วนผลของความสัมพันธ์ภายในครอบครัว วัดได้จากแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (16 Self-Report Family Relations Scales) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปิตามารดาที่ให้การชมเชยและยอมรับ แสดงความสนใจ และเข้าใจนักเรียน ทว่าที่มึความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและนักเรียนเหล่านี้จะพยายามเลียนแบบปิตามารดา ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปิตามารดาที่ชอบข่มขู่ เข้มงวดกวดขันมากเกินไป ลงโทษบ่อย ๆ หรือมีละนั้นก็ให้ความคุ้มครองปกป้องมากเกินไป มีการคาดหวังเอาแก่นักเรียนในเรื่องความสำเร็จสูงหรือต่ำเกินไป บรรยายากภายในบ้านมีความตึงเครียดและขัดแย้งกัน

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ทิพวรรณ จันทรพิบูลย์ (2510 : 54 - 56) ได้ศึกษาปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความขยันหมั่นเพียร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้านเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในครอบครัว

สุกัญญา ศิริตันติกร (2512 : 85 - 86) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางบ้านที่มีต่อผลการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านที่ทำให้นักเรียนเรียนคณิตศาสตร์ได้ดี ได้แก่ การมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในบ้านกับนักเรียน อาชีพของผู้ปกครอง การรู้จักแบ่งเวลาในการทำงานบ้าน นักเรียนไม่ต้อง

ทำงานบ้านมากจนเกินไป นักเรียนรู้สึกสบายใจ อบอุ่นใจในขณะที่อยู่ที่บ้าน และขณะทำการบ้าน มีผู้แนะนำขณะทำการบ้าน

กวินทร์ ธรรมนุต (2522 : 20) ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีบรรยากาศที่พ่อแม่บ่มสอยบะลอะเลย บ่มจู้จี้ ไม่เอาใจใส่ เวลามีปัญหาเฉพาะหน้าเกิดขึ้นจะตัดสินใจไม่ถูก ไม่รู้ว่าควรทำ ไม่ควรทำอะไรและอย่างไร ชอบทำงานชนิดที่ไม่ต้องออกแรง ไม่ขยันหมั่นเพียร ชอบวิธีรวทางลัดหรือความสะดวกสบายต่าง ๆ

อรพินท์ ขุชม (2522 : 92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีบทบาทต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก เด็กจะพร้อมในการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เขาเรียน คือ มีความเข้าใจต่อกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่สร้างความหวาดหวั่นวิตกกังวลให้เกิดกับอารมณ์ของเด็ก

สุชาติ ลีตระกูล (2524 : 83) ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่สัมพันธ์กับผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียน คือ สมรรถภาพสมองด้านภาษา สมรรถภาพสมองด้านเหตุผล ขนาดของโรงเรียน การใช้อุปกรณ์การเรียน เพศของนักเรียน การดูโทรทัศน์ การอ่านหนังสือพิมพ์ ทักษะคิดที่มีต่อเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ และการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง

กอบกุล รังสิยะโรจน์ (2527 : 47 - 48) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนภายในครอบครัว ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษ กิจกรรมนอกชั้นเรียน

จากผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็ก เนื่องจากเด็กจะมีความผูกพันกับครอบครัวตั้งแต่เล็กจนโต บิดามารดาจึงมีอิทธิพลต่อตัวเด็กในการอบรมสั่งสอน การให้ความรัก การถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดหรือพฤติกรรมมาให้แก่เด็ก เพราะฉะนั้นบรรยากาศในครอบครัวที่ดีจึงมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

ปัจจุบันโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตคนให้เป็นพลเมืองดี เนื่องจากโรงเรียนมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่าสถาบันอื่น ดังนั้นโรงเรียนจึงควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียน ดังที่ ละเมียด ลิมอักษร (2519 : 23 - 28) ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถานที่ซึ่งจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาแก่เด็กโดยตรง สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนจึงเป็นบรรยากาศทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เด็กได้พบสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่น ได้มีการสมาคมติดต่อกับครูและเพื่อนนักเรียนในวัยต่าง ๆ ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครู ได้เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ได้อ่านหนังสือในห้องสมุด ได้ดูภาพยนตร์และโทรทัศน์ และได้ฟังวิทยุที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษทั้งสิ้น ช่วยให้เกิดมีประสบการณ์ มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ

ลอว์เรนซ์ (Lawrens. 1976 : 418) กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนนั้น เป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ถ้าผู้เรียนมีสภาพจิตใจ อารมณ์แจ่มใส รู้สึกตื่นตัวกระฉับกระเฉง ก็จะมีคามสนใจในการเรียน และย่อมช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

วิทฮอล (Withall. 1979 : 347) กล่าวว่า การเรียนรู้ของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อบรรยากาศในการเรียนรู้นั้นมีความหมายต่อตัวผู้เรียน กล่าวคือ นักเรียนเห็นว่าประสบการณ์นั้นตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของเขา และไม่ใช่ว่าบรรยากาศที่ขู่เข็ญ กล่าวคือ นักเรียนไม่รู้สึกละอายใจจากการนั้น ๆ มีความน่ากลัว หากแต่รู้สึกละอายใจที่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีแต่ความจริงใจต่อกัน

สุพิชญา ชีระกุล และคนอื่น ๆ (2524 : 182 - 187) ได้เสนอแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพห้องเรียนและห้องเรียน โรงเรียนจัดอาคารสถานที่ถูกหลักวิชา เช่น การวางแผนแนวอาคารถูกทิศทาง ได้รับแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไป ไม่มีเสียงดังรบกวน ภายในตกแต่งด้วยสิ่งที่สวยงามเป็นระเบียบ เพื่อช่วยย่นบรรยากาศร่มรื่นน่าเรียน สภาพห้องเรียนควรยืดหยุ่นได้ตลอดเวลา บริเวณควรสะอาดสวยงาม ร่มรื่น น่าอยู่ เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและขนาดต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพราะสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะสร้างเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี
2. หลักสูตร คือ แนวทางที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดให้ตรงกับความต้องการของการศึกษาและตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละวัย
3. แบบเรียนและบทเรียน เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และถือว่าเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่โรงเรียนจะขาดเสียมิได้ อีกสิ่งหนึ่งที่ครูสามารถจัดให้นักเรียนก็คือ การจัดบทเรียนซึ่งครูควรพิจารณาเลือกสรรแต่เฉพาะที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งเหมาะสมกับวัย ความรู้ ความสนใจ ความต้องการของเด็กและท้องถิ่น
4. อุปกรณ์การศึกษา เป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น การจัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้ได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับทักษะและความสนใจของครูว่าจะใช้อุปกรณ์นั้น ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และใช้ได้ถูกต้องเพียงใด

5. กิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทํานั้นตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ กิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีกิจกรรมมากมายหลายอย่างที่เราสามารถจัดให้เด็กได้ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การเขียนกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงและกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างและประดิษฐ์ เป็นต้น

6. เวลาและโอกาส การเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับเวลาเช่นเดียวกัน ครูต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับวิชาหรือหาที่จะสอน เวลาควรมีการยืดหยุ่นไปตามเนื้อหาหรือสาขาวิชา ไม่ควรมีกฎเกณฑ์ตายตัว

7. สถานที่ที่เข้าเรียนนั้น อาจไม่ได้หมายถึงห้องเรียนเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจเป็นสนามโรงเรียนหรือสถานที่ไปทัศนศึกษาด้วย สถานที่จึงมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกรับรู้และบรรยากาศของการศึกษาเล่าเรียน การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจมากขึ้น อย่างไรก็ตามสถานที่ที่จะใช้เรียนจะต้องไม่มีเสียงรบกวนจนไม่สามารถใช้สมาธิได้ และจะต้องไม่วิเวกวิ้งเวงจนรู้สึกกลับน่ากลัว ไม่เสี่ยงภัยหรือใกล้สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสกปรก และสถานที่นั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการสอนโดยตรง

8. ผู้เรียน การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม มีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้และรับรู้ ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนหรือเมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนก็ควรให้โอกาสแก่ผู้เรียนทันที ครูผู้สอนจะต้องหมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หากแสดงความรู้สึกละเลย มีความวิตกกังวล มีความคับข้องใจ ครูจะต้องช่วยลดความรู้สึกนั้น ๆ เสียก่อน และพยายามสร้างบรรยากาศที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่

9. ผู้สอนและวิธีสอน ครูถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลดี นักการศึกษาต่างประเทศและการวิจัยการศึกษา ได้ระบุไว้แน่ชัดว่ายังไม่มีอุปกรณ์การสอนใด ๆ ในโลกนี้ที่จะใช้แทนครูที่มีความสามารถทางการสอนได้

พรณี ขุทัย เจริญจิต (2522 : 190) ได้สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบที่จะช่วยพัฒนา นักเรียนคือ การคำนึงถึงการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งควรมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. บรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge) โดยครูผู้สอนกระตุ้นให้กำลังใจให้เด็กเชื่อในความสามารถของตนที่จะทำงานนั้น ๆ แม้ว่าจะเป็นงานที่ค่อนข้างยาก
2. บรรยากาศที่อิสระ (Freedom) เป็นบรรยากาศที่เด็กมีโอกาสดูเลือกในสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่า ซึ่งรวมถึงโอกาสที่จะทำผิดพลาดด้วย บรรยากาศนี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเองที่จะศึกษาค้นคว้า ไม่เกิดความตึงเครียด
3. บรรยากาศซึ่งมีการยอมรับนับถือ (Respect) การที่ครูเห็นคุณค่าในตัวเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนามโนคติเกี่ยวกับตนเอง จะมีผลต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กและยังทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่า และยอมรับนับถือในตนเองด้วย
4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น (Warmth) การที่ครูมีความเข้าใจเป็นมิตร ยอมรับตลอดจนให้ความช่วยเหลือ จะทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นสบายใจ อยากเข้าไปติดต่อกับ
5. บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) เป็นความจำเป็นที่ครูจะต้องฝึกให้เด็กมีวินัย แต่มีได้อยู่ภายใต้การควบคุมลงโทษ แต่ครูต้องมีความสุภาพ มีความหนักแน่น และไม่ใช้สิทธิพิเศษกับเด็กบางคน
6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) เป็นสิ่งที่ครูควรจะทำให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน คนเราจะเรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถนั้นมาจากความล้มเหลว แต่จากความสำเร็จ

สิริวรรณ ศรีพหล (2526 : 172 - 174) ได้สรุปแนวทางการจัดบรรยากาศในห้องเรียนสำหรับครูที่จะนำไปปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้คือ

1. บรรยากาศของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม อย่างเต็มที่ ฝึกฝนการใช้สติปัญญา คือ มีกระบวนการในการคิดอย่างมีเหตุผล การมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น
2. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติในการควบคุมตนเองและรับผิดชอบตนเอง โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ให้โอกาสนักเรียนในการค้นคว้าหาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูคอยให้คำแนะนำและแก้ปัญหาคืออาจเกิดขึ้น

3. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดี จะต้องส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความคิดและแนวการปฏิบัติแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้อาจเริ่มมาจากครูเป็นต้นอย่างที่ดี มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ยอมรับมติของกลุ่ม

สุปรีชา หิรัญรัต (2524 : 183) ได้กล่าวถึงหลักการจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ดีไว้ดังนี้คือ

1. ควรมีแสงสว่างในห้องเรียนในระดับที่มองเห็นได้ คือ มองเห็นได้เร็ว สบายตา และชัดเจน

2. ควรไกลจากแหล่งกำเนิดเสียงรบกวนจากบริเวณรอบ ๆ หรือภายนอกห้องเรียน เพราะเสียงรบกวนจะทำให้รู้สึกรำคาญ เครียด กระวนกระวาย และเหน็ดเหนื่อย นอกจากนั้นเสียงรบกวนยังเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียน ฉะนั้นควรมีการควบคุมเสียงรบกวน เลือกที่ตั้งโรงเรียนให้ไกลจากเขตจราจรแออัดแน่น ทางรถไฟ เป็นต้น

โรเจอร์ส (Rogers. 1969 : 157 - 164) มีความเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนว่า ควรคำนึงถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความคิดกับความรู้สึก ท่าทีที่มีต่อกัน ตลอดจนเจตคติ ค่านิยม ความเชื่อ ควรได้รับความสนใจและให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเน้นทางวิชาการและสติปัญญา เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศไม่ดี เครียด เป็นการเสริมความอบอุ่นมั่นใจ และเชื่อถือกันระหว่างครูและนักเรียนจึงย่อมจะเอื้ออำนวยการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสุขภาพจิตของนักเรียนได้มาก ดังนั้นบรรยากาศในชั้นเรียนที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ อันได้แก่ ปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน

ประดินันท์ อุบรัมย์ (2527 : 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนดังนี้คือ ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน อาจเกิดขึ้นได้ทั้งระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเอง ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี หมายถึงทั้งครูและนักเรียนต่างก็มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสดซักถาม ตอบคำถาม และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก บรรยากาศในชั้นเรียนก็จะมีแต่ความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้อยากเห็น

และกระตือรือร้น นอกจากนั้นปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน

จากเอกสารสรุปได้ว่า บรรยากาศในชั้นเรียนควรมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างพัฒนาความขยันหมั่นเพียร ซึ่งจะต้องเป็นห้องเรียนที่มีบรรยากาศอบอุ่นเป็นกันเอง มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนด้วยกันเอง นักเรียนทุกคนนับถือกฎเกณฑ์และระเบียบของห้องเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนครูมีความเข้าใจนักเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกในการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นทั้งนักเรียนและครูจึงมีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนร่วมกัน

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

5.2.1 งานวิจัยในประเทศ

เลวิน ลิปเปท และไวท์ (Lewin, Lippert and White. 1939 : 271 - 279) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนแบบอัตตาธิปไตย มีแนวโน้มเป็นเด็กก้าวร้าว หยาดกระด้าง ไม่มีความเห็นใจผู้อื่น ส่วนนักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตยจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคีปรองดอง เป็นมิตรต่อกัน การเรียนก็ราบรื่น มีบรรยากาศที่สบายใจ ขยันเรียน เพราะครูรู้จักจัดความกดดันเกรงกลัวใด ๆ ออกไปจากชั้นได้

ทิดแมน (Tiedman. 1942 : 657 - 664) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาจะไม่ชอบครูแบบเผด็จการที่มีนิสัยข่มขู่ ปราศจากความเห็นอกเห็นใจ และการสอนแบบใช้อำนาจทั้งหลายนั้นเด็กยิ่งโตขึ้นเท่าใดก็จะมีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ยิ่งขึ้น

บุธ (วิลาศ บุญทองขาว. 2527 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Buth. 1942 : 645 - 656) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความเข้าใจกับเด็ก ให้ความเห็นอกเห็นใจเด็ก รู้จักส่งเสริมการเรียนตามความต้องการและความสนใจของ

เด็ก เด็กจะเรียนได้ดีมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และมีความสามารถปรับตัวได้สูง ซึ่งกับครูที่มุ่งสอนโดยวิธีกดดันทำให้เด็กยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดเด็กจะไม่พอใจในตัวครูและเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควร

โรเบิร์ตทเพอร์ (วิลาศ บุญทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Oberteuffer. 1945 : 296 - 297) ได้ศึกษาสภาพจิตที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า อิทธิพลของชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสภาพจิตของเด็ก และการจัดบรรยากาศของห้องเรียนดีจะมีผลช่วยให้นักเรียนขยันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

ไทเลอร์ (Tyler. 1964 : 16) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนในอุดมคติ ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพที่ดีในอุดมคตินั้น ครูต้องมีการสื่อความเข้าใจที่ดีกับนักเรียน เป็นมิตรที่ดี ให้ความรักความเอาใจใส่ มีความเข้าใจ และยอมรับนักเรียน

5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วาสนา พิทักษ์สาส์ (2527 : 77 - 79) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรด้านลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มวิชาของนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีค่า .90 และ .93 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า บรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่าบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียน น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี จำนวน 2,479 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 831 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 841 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 807 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี จำนวน 1,238 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ระดับชั้นเป็นชั้น (Strata) และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ดังนี้

1. ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 98
จากตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane) พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,238 คน

2. จำนวนประชากรออกเป็นระดับชั้น (Strata) ตามชั้นเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6

3. สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละระดับชั้น ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ซึ่งพิจารณาจากจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องของแต่ละระดับชั้น เพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของยามาเน่
ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนห้อง	จำนวนคน	จำนวนห้อง	จำนวนคน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	24	831	13	415
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	24	841	14	420
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	23	807	12	403
รวม	71	2,479	39	1,238

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ
ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
2. แบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
3. แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน
4. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว
6. แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับชั้นที่นักเรียนกำลังเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านคำถามแล้วโปรดเติมข้อความในช่องว่างต่อไปนี้
ขณะนี้ฉันกำลังเรียนอยู่ชั้น

[] ม.4

[] ม.5

[] ม.6

2. แบบสอบถามความเชื่อมั่นเพียรในการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยัน

หมั่นเพียรในการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของ นิสิต

ด้านวิริยะกุล (2527)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียนให้สอดคล้องกับ

นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 24 ข้อ

2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียนไปหาความเที่ยงตรง

เชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนนท์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน จำนวน 24 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามได้แบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน จำนวน 24 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.12 - 8.08

2.6 นำแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียนไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเท่ากับ 0.88

2.7 ลักษณะของแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อจะได้ทราบเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ขอให้
นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับการกระทำของนักเรียนเพียงใด
แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
0	<u>ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน</u> ข้าพเจ้าทำความเข้าใจกับบทเรียนล่วงหน้า ก่อนเข้าเรียน.....					
00	ข้าพเจ้าไม่ทำงานอื่นมาทำขณะครู กำลังสอน.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด ให้ 5 คะแนน

จริง ให้ 4 คะแนน

จริงบ้าง ให้ 3 คะแนน

จริงน้อย	รหัส 2	คะแนน
ไม่จริงเลย	รหัส 1	คะแนน
2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ รหัสคะแนนดังต่อไปนี้
จริงที่สุด	รหัส 1	คะแนน
จริง	รหัส 2	คะแนน
จริงบ้าง	รหัส 3	คะแนน
จริงน้อย	รหัส 4	คะแนน
ไม่จริงเลย	รหัส 5	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนมาก

3. แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนของ สุปรียา อันทิวโรทัย (2529) และของอัมพัน ทันสม (2535)

3.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 37 ข้อ

3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนนท์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน จำนวน 37 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ใบทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจหาคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงที่สุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามได้แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน จำนวน 29 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.13 - 6.33

3.6 นำแบบสอบถามทัศนคติที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน เท่ากับ 0.79

3.7 ลักษณะของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อจะได้ทราบเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนน้อย

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนน้อยมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
0	<u>ด้านความคิดต่อการเรียน</u> การเรียนหนังสือช่วยให้เป็นผู้มีความรู้.....					
0	<u>ด้านความรู้สึกต่อการเรียน</u> ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเมื่อขาดเรียน.....					
0	<u>แนวโน้มพฤติกรรมต่อการเรียน</u> ข้าพเจ้าทำการบ้านทุกครั้งเมื่อมีเวลาว่าง....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
จริง	ให้ 4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายทัศนคติต่อการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง ทัศนคติต่อการเรียนไม่ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง ทัศนคติต่อการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง ทัศนคติต่อการเรียนดี

4. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา (2536) และของจรัส อุ่นฐิติวัฒน์ (2532)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแรงงูใจฝัสมฤทธิทางการเรียนให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 12 ข้อ

4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแรงงูใจฝัสมฤทธิทางการเรียนไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนนท์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแรงงูใจฝัสมฤทธิทางการเรียน จำนวน 12 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัตนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามแรงงูใจฝัสมฤทธิทางการเรียนจำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.97 - 8.50

4.6 นำแบบสอบถามแรงงูใจฝัสมฤทธิทางการเรียนไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงงูใจฝัสมฤทธิทางการเรียนเท่ากับ 0.77

4.7 ลักษณะของแบบสอบถามแรงงูใจฝัสมฤทธิทางการเรียนของนักเรียนเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อจะได้ทราบเกี่ยวกับแรงงูใจฝัสมฤทธิทางการเรียนของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ขอให้
นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับการกระทำของนักเรียนเพียงใด
แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
	<u>แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน</u>					
0	ในขณะที่ทำงาน ฉันตั้งใจอย่างจริงจัง.....					
00	ฉันอยากเรียนต่อ.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจสอบและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
จริง	ให้ 4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายแรงจูงใจฝั่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง แรงจูงใจฝั่สัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง แรงจูงใจฝั่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง แรงจูงใจฝั่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

5. แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1 ศึกษาปริมาณศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัว เพื่อพัฒนาเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวของ เสาวรัตน์ จุลรัตน์ (2535) และของกุลวรรณ วิทยาวงสรุจิ (2526)

5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 12 ข้อ

5.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบรรยาภาสในครอบครัวไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนท์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบรรยาภาสในครอบครัว จำนวน 12 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจหาคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถามได้แบบสอบถามบรรยาภาสในครอบครัว จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.13 - 9.95

5.6 นำแบบสอบถามบรรยาภาสในครอบครัวไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยาภาสในครอบครัว เท่ากับ 0.79

5.7 ลักษณะของแบบสอบถามบรรยาภาสในครอบครัว เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อจะได้ทราบสภาพทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวกับบรรยาภาสในครอบครัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมาก
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียน ขอให้นักเรียน

พิจารณาว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงตรงกับการกระทำของนักเรียนเพียงใด แล้ว

ตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
	<u>ด้านบรรยากาศในครอบครัว</u>					
0	พ่อแม่ซักถามเกี่ยวกับด้านการเรียนของ ข้าพเจ้า.....					
00	พ่อแม่เตือนให้ข้าพเจ้าทำการบ้าน.....					
000	พ่อแม่เตือนให้ข้าพเจ้าส่งงานที่ครูมอบหมาย ตามกำหนด.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด 1 ให้ 5 คะแนน

จริง 1 ให้ 4 คะแนน

จริงบ้าง 1 ให้ 3 คะแนน

จริงน้อย 1 ให้ 2 คะแนน

ไม่จริงเลย 1 ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ 1 ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด 1 ให้ 1 คะแนน

จริง 1 ให้ 2 คะแนน

จริงบ้าง 1 ให้ 3 คะแนน

จริงน้อย 1 ให้ 4 คะแนน

ไม่จริงเลย 1 ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายบรรยาภาศในครอบครัว (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง บรรยาภาศในครอบครัวไม่ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง บรรยาภาศในครอบครัวปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง บรรยาภาศในครอบครัวดี

6. แบบสอบถามบรรยาภาศการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับ บรรยาภาศการเรียนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

6.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยาภาศการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามบรรยาภาศการเรียนการสอนของ เสาวรัตน์ จุลรัตน์ (2535) และของศรีระพร จันทนอก (2538)

6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบรรยาภาศการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 12 ข้อ

6.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบรรยาภาศการเรียนการสอนไปหาความเที่ยงตรงเชิง ประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บึงอร เสดนนท์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ ความมุ่งหมาย และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 12 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจหาคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด แล้วคัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.75 - 7.30

6.6 นำแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอนไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 132 - 133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน เท่ากับ 0.73

6.7 ลักษณะของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อจะได้ทราบสภาพทั่ว ๆ ไป ของโรงเรียนที่นักเรียนพบในระหว่างการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียนน้อย
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียนน้อยมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของ
นักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน ขอให้นักเรียนพิจารณา
ว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงตรงกับการกระทำของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำ
เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียน
มากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียน
มากพอสมควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียน
น้อย.

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียน
น้อยมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของ
นักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
000	<u>ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน</u>					
	เวลาสอนครูมีอุปกรณ์การสอน.....					
	เวลาเข้าพบเข้ามามีเข้าใจในบทเรียน เพื่อน ช่วยอธิบาย.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้ 5 คะแนน
จริง	ให้ 4 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ให้ 1 คะแนน
จริง	ให้ 2 คะแนน
จริงบ้าง	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย	ให้ 4 คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายบรรยาการเรียนการสอน (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง บรรยาการเรียนการสอนไม่ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง บรรยาการเรียนการสอนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง บรรยาการเรียนการสอนดี

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนพินุลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 6 มกราคม 2540 ถึงวันที่ 8 มกราคม 2540 รวมทั้งสิ้น 1,238 ฉบับ ได้ข้อมูลกลับมาร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อของนักเรียน ปรากฏว่าแบบสอบถามทุกฉบับตอบครบทุกข้อ จึงนำมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

วิธีจัดการกับข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมข้อมูลสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความยั่งยืนเพื่อเรียนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง.

กลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร t -test (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 139 - 140)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนนักเรียนของกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนนักเรียนของกลุ่มต่ำ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 หาความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

3.2 หาตัวแปรที่ส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์
ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูป SPSS for WINDOWS

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม
C.V.	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F - distribution
df	แทน	ระดับขั้นความเสรี (Degrees of freedom)
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Square
R.	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน โดยใช่คะแนนดิบ

- Z แทน สมการพยากรณ์ความยั่งยืนเพียรในการเรียนของนักเรียน รัชยาชั
คะแนนมาตรฐาน
- a แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์รูปคะแนนดิบ
- Y แทน แบบสอบถามหรือคะแนนตัวแปรความยั่งยืนเพียรในการเรียน
- X₁ แทน แบบสอบถามหรือคะแนนตัวแปรทัศนคติต่อการเรียน
- X₂ แทน แบบสอบถามหรือคะแนนตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- X₃ แทน แบบสอบถามหรือคะแนนตัวแปรบรรยากาศในครอบครัว
- X₄ แทน แบบสอบถามหรือคะแนนตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เสนอตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาสถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนเพียรในการเรียน สถิติที่ใช้ คือ การ
ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนข้อคำถาม ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน และความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน และความขยันหมั่นเพียรในการเรียน จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนข้อคำถาม ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน และความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนข้อคำถาม ค่าเฉลี่ย
 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของทัศนคติต่อการเรียน
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน
 และความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ตัวแปร	N	n	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ระดับ
1. ทัศนคติต่อการเรียน (X_1)	1238	29	3.4418	.3798	11.0349	ปานกลาง
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2)	1238	12	3.8569	.4618	11.9733	ดี
3. บรรยากาศในครอบครัว (X_3)	1238	12	3.7705	.6421	17.0296	ดี
4. บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4)	1238	11	3.5240	.4776	13.5528	ปานกลาง
5. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y)	1238	24	3.3201	.4969	14.9664	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 บรรยากาศในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน และความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าระหว่าง 3.3201 - 3.8569

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และความ
 ขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทาง
 การเรียน และบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนอยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละตัวแปร ปรากฏว่า
 ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) มีการกระจายน้อยที่สุด (C.V. = 11.0349) ส่วนบรรยากาศใน
 ครอบครัว (X_3) มีการกระจายมากที่สุด (C.V. = 17.0396)

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจ
ในสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยายภาศนในครอบครัว บรรยายภาศการเรียนการสอน และความขยัน
หมั่นเพียรในการเรียน จานแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน
ตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศการเรียน การศึกษา และการสอน และความยั่งยืนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน จำนวนตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ตัวแปร	ระดับชั้น											
	ม. 4 N = 414				ม. 5 N = 422				ม. 6 N = 402			
	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	C.V.	ระดับ
1. ทัศนคติต่อการเรียน (X_1)	3.4763	.3728	10.7240	ปานกลาง	3.4654	.3838	11.0752	ปานกลาง	3.3815	.3765	11.1341	ปานกลาง
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2)	3.9167	.4393	11.2161	ดี	3.8766	.4582	11.8196	ดี	3.7747	.4774	12.6474	ดี
3. บรรยากาศในกรอบครัว (X_3)	3.7798	.6281	16.6173	ดี	3.8604	.6453	16.7159	ดี	3.6665	.6396	11.4444	ดี
4. บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4)	3.5189	.5040	14.3226	ปานกลาง	3.5319	.4810	13.6187	ปานกลาง	3.5210	.4460	12.6668	ปานกลาง
5. ความยั่งยืนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน (Y)	3.3701	.4587	13.6109	ปานกลาง	3.3185	.5090	15.3382	ปานกลาง	3.2703	.5176	15.8273	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีค่าระหว่าง 3.3815 – 3.47763 และอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกันทุกระดับชั้น และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของทัศนคติต่อการเรียน ปรากฏว่าทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการกระจายมากที่สุด (C.V. = 11.1341)

ค่าเฉลี่ยของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีค่าระหว่าง 3.7747 – 3.9167 และอยู่ในระดับดี สอดคล้องกันทุกระดับชั้น และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่า แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการกระจายมากที่สุด (C.V. = 12.6474)

ค่าเฉลี่ยของบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีค่าระหว่าง 3.6665 – 3.8604 และอยู่ในระดับดี สอดคล้องกันทุกระดับชั้น และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของบรรยากาศในครอบครัว ปรากฏว่า บรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการกระจายมากที่สุด (C.V. = 16.7159)

ค่าเฉลี่ยของบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีค่าระหว่าง 3.5189 – 3.5319 และอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกันทุกระดับชั้น และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของบรรยากาศการเรียนการสอน ปรากฏว่า บรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการกระจายมากที่สุด (C.V. = 14.3226)

และค่าเฉลี่ยของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีค่าระหว่าง 3.3185 – 3.3701 และอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกันทุกระดับชั้น และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ปรากฏว่าความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการกระจายมากที่สุด (C.V. = 15.8273)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน กับความ ขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X ₁	1.0000	.4138*	.2757*	.4530*	.5224*
X ₂		1.0000	.2367*	.3893*	.5804*
X ₃			1.0000	.3603*	.2829*
X ₄				1.0000	.4758*
Y					1.0000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปร คือ ทัศนคติต่อการเรียน (X₁) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) บรรยากาศในครอบครัว (X₃) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวแปร มีความสัมพันธ์ระหว่างกันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การค้นหาดัชนีพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ ทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) บรรยากาศในครอบครัว (X_3) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) นำเข้าสมการถดถอยพหุคูณเพื่อจัดลำดับค่าสัมประสิทธิ์ (Beta Weight) และใช้ค่าสัมประสิทธิ์ (Beta Weight) ที่มีค่า .05 ขึ้นไป เพื่อนำเข้าสู่การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และนำเข้า Stepwise อีกครั้ง ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise เมื่อใช้ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นเกณฑ์

แหล่งความแปรปรวน	N	df	SS	MS	F
Regression	4	4	81879.416	20469.854	268.347*
Residual	1238	1233	94054.827	76.281	
Total		1237	175934.243		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสัมพันธ์กับเชิงเส้นตรงกับทักษะคิดต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวแปร	R	R ²
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_2)	.5804	.3369
ทัศนคติต่อการเรียน (X_1)	.6580	.4329
บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4)	.6806	.4632
บรรยากาศในครอบครัว (X_3)	.6822	.4654

จากตาราง 6 พบว่า ตัวแปรต้น 4 ตัวแปร ถูกเลือกเข้าสู่สมการตามลำดับทั้ง 4 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) ซึ่งมีสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) เท่ากับ .3369, .4329, .4632 และ .4654 ตามลำดับ แสดงว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความชันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้ร้อยละ 33.69 เมื่อนำตัวแปรทัศนคติต่อการเรียน (X_1) มาร่วมพิจารณากับตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความชันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 43.29 เมื่อนำตัวแปรทัศนคติต่อการเรียน (X_1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) มาร่วมพิจารณากับตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความชันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 46.32 และเมื่อนำตัวแปรบรรยากาศในครอบครัว (X_3) เข้ามาร่วมพิจารณาด้วย สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรความชันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 46.54 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างสมการถดถอยของกลุ่มตัวแปรที่นำมาศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่อยู่ในรูปของคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐาน และค่า F เพื่อจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ และสร้างสมการที่อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าสถิติของตัวแปรที่จะนำมาสู่การสร้างสมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปร	b	SE b	B	F
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_2)	.8313	.0510	.5804	266.043*
ทัศนคติต่อการเรียน (X_1)	.2853	.0266	.3405	115.311*
บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4)	.4248	.0565	.2013	56.452*
บรรยากาศในครอบครัว (X_3)	.0795	.0350	.0514	5.176*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = .6822

R^2 = .4654

SE = 8.7339

a = 7.2790

จากตาราง 7 พบว่า ตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .5804 ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .3405

บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ .2013 และบรรยากาศใน
 ครอบครัว (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .0514 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์
 สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) มีค่าเท่ากับ
 .6822 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ 8.7339 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ตัวแปรทั้ง 4 ตัวยังสามารถรวมกันอธิบายความ
 แปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ได้ร้อยละ 46.54 และผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 7.279 + 0.8313 (X_2) + 0.2853 (X_1) + 0.4248 (X_4) \\ + 0.0795 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.5804 (X_2) + 0.3405 (X_1) + 0.2013 (X_4) + 0.0514 (X_3)$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X ₁	1.0000	.3521*	.1979*	.4374*	.4023*
X ₂		1.0000	.2016*	.3678*	.5070*
X ₃			1.0000	.3567*	.2389*
X ₄				1.0000	.4826*
Y					1.0000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปร คือ ทักษะคิดต่อการเรียน (X₁) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) บรรยากาศในครอบครัว (X₃) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ระหว่างกันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์การค้นหาวัยการณที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ดังแสดง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 9

ตาราง 9 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise
เมื่อใช้ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นเกณฑ์

แหล่งความแปรปรวน	N	df	SS	MS	F
Regression	4	3	32.742	10.914	82.608*
Residual	414	410	54.169	.132	
Total		413	86.911		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ความขยันหมั่นเพียรในการ
เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสัมพันธ์กับเชิงเส้นตรงกับทัศนคติต่อการเรียน
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตัวแปร	R	R ²
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X ₂)	.5070	.2570
บรรยากาศการเรียนการสอน (X ₄)	.5987	.3585
ทัศนคติต่อการเรียน (X ₁)	.6138	.3767

จากตาราง 10 พบว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษา ถูกเลือกเข้าสู่สมการตามลำดับ 3 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) บรรยากาศการเรียนการสอน (X₄) และทัศนคติต่อการเรียน (X₁) ซึ่งมีสัมประสิทธิ์การถดถอย (R²) เท่ากับ .2570, .3585, และ .3767 ตามลำดับ แสดงว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้ร้อยละ 25.70 เมื่อนำตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน (X₄) มาร่วมพิจารณากับตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 35.85 และเมื่อนำตัวแปรทัศนคติต่อการเรียน (X₁) เข้ามาร่วมพิจารณาด้วย สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 37.67 ตามลำดับ แต่เมื่อเพิ่มตัวแปรบรรยากาศในครอบครัว (X₃) เข้าไป พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่เพิ่มเข้าไปมีผลน้อยมาก จึงไม่สมควรนำมาใช้เป็นตัวแปรพยากรณ์ ดังนั้นจึงสรุปว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) บรรยากาศการเรียนการสอน (X₄) และทัศนคติต่อการเรียน (X₁)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างสมการการถดถอยของกลุ่มตัวแปรพยากรณ์ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่อยู่ในรูปของคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐาน และค่า F เพื่อจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ และสร้างสมการที่อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความยั่งยืนหนี้เพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 11

ตาราง 11 ค่าสถิติของตัวแปรที่จะนำมาสู่การสร้างสมการพยากรณ์ความยั่งยืนหนี้เพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปร	b	SE b	B	F
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_2)	.3622	.0449	.5070	64.848*
บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4)	.2617	.0408	.3425	41.152*
ทัศนคติต่อการเรียน (X_1)	.1900	.0548	.1544	12.018*
บรรยากาศในครอบครัว (X_3)	-	-	.0414	.977

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = .6138

R^2 = .3767

SE = .3635

a = 3.3640

จากตาราง 11 พบว่า ตัวพยากรณ์ 3 ตัว ที่สามารถพยากรณ์ความยั่งยืนหนี้เพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การ

พยากรณ์เท่ากับ .5070 บรรยายาศการเรียนการสอน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ .3425 ทิศนคติต่อการเรียน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .1544 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) มีค่าเท่ากับ .6138 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ .3635 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ตัวแปรทั้ง 3 ตัวยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ร้อยละ 37.67 และผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.3640 + 0.3622 (X_2) + 0.2617 (X_4) + 0.1900 (X_1)$$

สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.5070 (X_2) + 0.3425 (X_4) + 0.1544 (X_1)$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 12

ตาราง 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X ₁	1.0000	.4082*	.3338*	.4983*	.6344*
X ₂		1.0000	.2489*	.4230*	.6036*
X ₃			1.0000	.4007*	.3001*
X ₄				1.0000	.4860*
Y					1.0000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปร คือ ทักษะคิดต่อการเรียน (X₁) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) บรรยายภาศนครอบครัว (X₃) และบรรยายภาศการเรียนการสอน (X₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวแปร มีความสัมพันธ์ระหว่างกันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์การค้นหาค่าพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ดังแสดง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 13

ตาราง 13. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise
เมื่อใช้ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นเกณฑ์

แหล่งความแปรปรวน	N	df	SS	MS	F
Regression	4	3	60.419	20.140	173.035*
Residual	422	418	48.651	.116	
Total		421	109.070		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ความขยันหมั่นเพียรในการ
เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กับเชิงเส้นตรงกับทัศนคติต่อการเรียน
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตัวแปร	R	R ²
ทัศนคติต่อการเรียน (X_1)	.6344	.4025
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2)	.7328	.5449
บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4)	.7443	.5539

จากตาราง 14 พบว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษา ถูกเลือกเข้าสู่สมการตามลำดับ 3 ตัวแปร คือ ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) ซึ่งมีสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) เท่ากับ .4025, .5449 และ .5539 ตามลำดับ แสดงว่า ตัวแปรทัศนคติต่อการเรียน (X_1) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้ร้อยละ 40.25 เมื่อนำตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) มาร่วมพิจารณากับทัศนคติต่อการเรียน (X_1) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 54.49 และเมื่อนำตัวแปรบรรยากาศทางการเรียน (X_4) เข้ามาร่วมพิจารณาด้วย สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 55.39 ตามลำดับ แต่เมื่อเพิ่มตัวแปรบรรยากาศในครอบครัว (X_3) เข้าไป พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่เพิ่มเข้าไปให้ผลน้อยมาก จึงไม่สมควรนำมาใช้เป็นตัวแปรพยากรณ์ ดังนั้นจึงสรุปว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่ ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_4)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างสมการถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่อยู่ในรูปของคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐาน และค่า F เพื่อจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ และสร้างสมการที่อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 15

ตาราง 15 ค่าสถิติของตัวแปรที่จะนำมาสู่การสร้างสมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปร	b	SE b	B	F
ทัศนคติต่อการเรียน (X_1)	.5584	.0516	.6344	117.003*
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_2)	.4260	.0413	.4135	106.011*
บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4)	.1205	.0414	.1139	8.438*
บรรยากาศในครอบครัว (X_3)	-	-	.0227	.393

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = .7443

R² = .5339

SE = .3412

a = 15.337

จากตาราง 15 พบว่า มีตัวพยากรณ์ 3 ตัว ที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .6344 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .4135

และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .1139 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) มีค่าเท่ากับ .7443 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ .3412 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ร้อยละ 53.39 และผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 15.337 + 0.5584 (X_1) + 0.4260 (X_2) + 0.1205 (X_4)$$

สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.6344 (X_1) + 0.4135 (X_2) + 0.1139 (X_4)$$

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 16

ตาราง 16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X ₁	1.0000	.4537*	.2660*	.4292*	.5049*
X ₂		1.0000	.2323*	.3900*	.6100*
X ₃			1.0000	.3261*	.2978*
X ₄				1.0000	.4693*
Y					1.0000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปร คือ ทักษะคิดต่อการเรียน (X₁) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) บรรยากาศในครอบครัว (X₃) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวแปร มีความสัมพันธ์ระหว่างกันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์การค้นหาดัชนีพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise ดังแสดง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 17

ตาราง 17 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise
เมื่อใช้ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นเกณฑ์

แหล่งความแปรปรวน	N	df	SS	MS	F
Regression	4	4	51.181	12.795	90.310*
Residual	402	397	56.247	.142	
Total		401	107.428		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ความขยันหมั่นเพียรในการ
เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์กับเชิงเส้นตรงกับทัศนคติต่อการเรียน
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในครอบครัว และบรรยากาศการเรียนการสอน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตัวแปร	R	R ²
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X ₂)	.6100	.3720
ทัศนคติต่อการเรียน (X ₁)	.6615	.4376
บรรยากาศการเรียนการสอน (X ₄)	.6859	.4705
บรรยากาศในครอบครัว (X ₃)	.6902	.4764

จากตาราง 18 พบว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษา ถูกเลือกเข้าสู่สมการตามลำดับทั้ง 4 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) ทัศนคติต่อการเรียน (X₁) บรรยากาศการเรียนการสอน (X₄) และบรรยากาศในครอบครัว (X₃) ซึ่งมีสัมประสิทธิ์การถดถอย (R²) เท่ากับ .3720, .4376, .4705 และ .4764 ตามลำดับ แสดงว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้ร้อยละ 37.20 เมื่อนำตัวแปรทัศนคติต่อการเรียน (X₁) มาร่วมพิจารณา กับตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 43.76 เมื่อนำตัวแปรทัศนคติต่อการเรียน (X₁) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X₂) มาร่วมพิจารณา กับตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน (X₄) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 47.05 และเมื่อนำตัวแปรบรรยากาศในครอบครัว (X₃) เข้ามาร่วมพิจารณาด้วย สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 47.64 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างสมการถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่อยู่ในรูปของคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐาน และค่า F เพื่อจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ และสร้างสมการที่อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรพยากรณ์ซึ่งมีอิทธิพลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 19

ตาราง 19 ค่าสถิติของตัวแปรที่จะนำมาสู่การสร้างสมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวแปร	b	SE b	B	F
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_2)	.4575	.0457	.61000	100.337*
ทัศนคติต่อการเรียน (X_1)	.2902	.0592	.2873	23.997*
บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4)	.2172	.0493	.2070	19.140*
บรรยากาศในครอบครัว (X_3)	.0668	.3315	.0825	4.491*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = .6902

R^2 = .4764

SE = .3764

a = 4.8300

จากตาราง 19 พบว่า มีตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงลำดับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .6100 ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .2873

บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .2070 และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .0825 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ (X) กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) มีค่าเท่ากับ .6902 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์เท่ากับ .3764 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ตัวแปรทั้ง 4 ตัวยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือมีอำนาจพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 47.64 และผู้วิจัยได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โดยใช้คะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 4.8300 + 0.4575 (X_2) + 0.2902 (X_1) + 0.2172 (X_4) + 0.0668 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.6100 (X_2) + 0.2873 (X_1) + 0.2070 (X_4) + 0.0825 (X_3)$$

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยายภาศในครอบครัว และบรรยายภาศการเรียนการสอน กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยายภาศในครอบครัว และบรรยายภาศการเรียนการสอน กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6
3. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
4. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. มีตัวแปรบางตัวมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. มีตัวแปรบางตัวมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6
3. มีตัวแปรอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้

4. มีตัวแปรอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ได้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน
พิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี จำนวน 2,479 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี จำนวน 1,238 คน ซึ่งได้มาจากการ
สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น
ร้อยละ 98 ของยามาเน่ (Yamane. 1970 : 580 - 581) โดยใช้ระดับชั้นที่กำลังเรียน
เป็นชั้น และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ
ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
2. แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน
3. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว
5. แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
6. แบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 6 มกราคม ถึงวันที่ 8 มกราคม 2540 รวมทั้งสิ้น 1,238 ฉบับ ได้ข้อมูลกลับคืนมาร้อยละ 100 และปรากฏว่า แบบสอบถามทุกฉบับที่นักเรียนตอบนั้นเป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์คือนักเรียนตอบครบทุกข้อ ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามเหล่านั้นมาตรวจหาคะแนนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมข้อมูลสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) ที่สนใจต่อการเรียน (X_1) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.5804, 0.5224, 0.4758 และ 0.2829 ตามลำดับ

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_3) และทัศนคติต่อการเรียน (X_1) มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.5070, 0.4826 และ 0.4023 ตามลำดับ

2.2 ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.6344, 0.6036 และ 0.4860 ตามลำดับ

2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) บรรยากาศทางการเรียน (X_4) และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.6100, 0.5049, 0.4693 และ 0.2978 ตามลำดับ

3. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย มีดังนี้คือ

3.1 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ดีที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) รองลงมาคือ ทัศนคติต่อการเรียน (X_1) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) ตามลำดับ และตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 46.54

3.2 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ดีที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) และทัศนคติต่อการเรียน (X_1) ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 37.67

3.3 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ดีที่สุด คือ ทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) และบรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 55.39

3.4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ดีที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_2) รองลงมาคือ ทักษะคิดต่อการเรียน (X_1) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_4) และบรรยากาศในครอบครัว (X_3) ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 47.64

4. สมการที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพิบูลวิทยาลัยได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่

4.1 สมการที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ มี 2 สมการ ดังนี้คือ

4.1.1 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned}\hat{Y} = & 7.279 + 0.8313 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) \\ & + 0.2853 (\text{ทักษะคิดต่อการเรียน}) + 0.4248 (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน}) \\ & + 0.0795 (\text{บรรยากาศในครอบครัว})\end{aligned}$$

4.1.2 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned}Z = & 0.5804 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) + 0.3405 (\text{ทักษะคิดต่อการเรียน}) \\ & + 0.2013 (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน}) \\ & + 0.0514 (\text{บรรยากาศในครอบครัว})\end{aligned}$$

4.2 สมการที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ มี 2 สมการ ดังนี้คือ

4.2.1 สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned}\hat{Y} &= 3.3640 + 0.3622 \text{ (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน)} \\ &+ 0.2617 \text{ (บรรยากาศการเรียนการสอน)} + 0.1900 \\ &\text{(ทัศนคติต่อการเรียน)}\end{aligned}$$

4.2.2 สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned}Z &= 0.5070 \text{ (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน)} + 0.3425 \\ &+ \text{(บรรยากาศการเรียนการสอน)} + 0.1544 \text{ (ทัศนคติต่อการเรียน)}\end{aligned}$$

4.3 สมการที่สามารถพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ มี 2 สมการ ดังนี้คือ

4.3.1 สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรูปคะแนนดิบ

$$\begin{aligned}\hat{Y} &= 15.337 + 0.5584 \text{ (ทัศนคติต่อการเรียน)} + 0.4260 \\ &\text{(แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน)} + 0.1205 \text{ (บรรยากาศ} \\ &\text{การเรียนการสอน)}\end{aligned}$$

4.3.2 สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\begin{aligned}Z &= 0.6344 \text{ (ทัศนคติต่อการเรียน)} + 0.4135 \text{ (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์} \\ &\text{ทางการเรียน)} + 0.1139 \text{ (บรรยากาศการเรียนการสอน)}\end{aligned}$$

4.4 สมการที่สามารถพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ มี 2 สมการ ดังนี้คือ

4.4.1 สมการพยากรณ์ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 4.8300 + 0.4575 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) \\ + 0.2902 (\text{ทัศนคติต่อการเรียน}) + 0.2172 (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน}) + 0.0668 (\text{บรรยากาศในครอบครัว})$$

4.4.2 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.6100 (\text{แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน}) + 0.2873 \\ (\text{ทัศนคติต่อการเรียน}) + 0.2070 (\text{บรรยากาศการเรียนการสอน}) \\ + 0.0825 (\text{บรรยากาศในครอบครัว})$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และบรรยากาศในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.5804, 0.5224, 0.4758 และ 0.2829 ตามลำดับ

1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีการแสดงออกที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน ต้องการได้รับการยอมรับ ยกย่องเกี่ยวกับการเรียน มุ่งมั่นเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ และภาคภูมิใจในผลการเรียนของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953 : 110 - 111) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความพยายามทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ ลู่ลวงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานหรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่น เอาชนะอุปสรรคทั้งหลาย และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2519 : 17) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความต้องการของบุคคลในอันที่จะมุ่งมั่น บากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ และต้องการทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ไนท์ และแซสเซนรัธ (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Night and Sassenrath. 1966 : 14 - 17) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นผู้ที่ทำงานด้วยความรอบคอบ อดทน ขยันหมั่นเพียร ผิดพลาดน้อย และใช้เวลาน้อยกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นอกจากนี้ คาน (Khan. 1969 : 359 - 360) ได้ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ วันชัย ดนัยตรมุนท์ (2536 : 82 - 84) ที่ได้ศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 180 - 182) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนและความขยันหมั่นเพียรในการเรียนแตกต่างกัน มีสาเหตุประการหนึ่งมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

1.2 ทักษะต่อการเรียน มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นลำดับสองรองลงมา ทั้งนี้ นักเรียนจะมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนหรือไม่นั้น นักเรียนจะต้องเกิดทัศนคติต่อการเรียนเสียก่อน กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน จะทำให้นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และมีแนวโน้มการแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการให้ความสำคัญต่อการเรียน ลักษณะวิชาที่เรียน และลักษณะของครูผู้สอนไปในทางที่ดี อันจะทำให้ นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเพิ่มขึ้น ในทางตรงข้าม ถ้านักเรียนมีทัศนคติทางลบกับการเรียน นักเรียนก็จะมี ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มการแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการให้ความสำคัญต่อการเรียน ลักษณะวิชาที่เรียน และครูผู้สอนไปในทางที่ไม่ดี อันมีผลทำให้ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนลดน้อยลงได้

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ธอร์นเบอร์ก (Thornburg. 1975 : 181 - 185) ที่ได้ศึกษาพบว่า ปัญหาของนักเรียนที่ออกโรงเรียนกลางคัน คือ นักเรียนไม่สนใจการเรียน ไม่ขยันหมั่นเพียร อีกทั้งมีทัศนคติที่ไม่ดีอย่างรุนแรงต่อการเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของนาพร เมฆรักษาวณิช (2515 : 65 - 67) ที่ได้ศึกษาพบว่า นิสัยขยันหมั่นเพียร ทัศนคติต่อการเรียน จะมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรและผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวิมล เตนสุนทร (2525 : 90 - 110) ที่ได้ศึกษาพบว่า นิสัยความขยันหมั่นเพียร และทัศนคติต่อการเรียน นอกจากจะมีความสัมพันธ์กันแล้วยังสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

1.3 บรรยายภาพการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นลำดับที่สาม ทั้งนี้เพราะว่า บรรยายภาพการเรียนการสอนที่จะมีผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียน หรือความไม่ขยันหมั่นเพียรในการเรียนได้ กล่าวคือ ถ้าโรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี อันได้แก่ วิธีการสอนของครู ช่วยสร้างความเข้าใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยเมื่อมีปัญหา สามารถสอนได้อย่างมีขั้นตอน มีอุปกรณ์การสอนที่ถูกต้อง และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน รวมทั้งบรรยากาศภายในห้องเต็มไปด้วยความช่วยเหลือ ห่วงใยระหว่างเพื่อนแล้ว เด็กจะเกิดความขยันหมั่นเพียรในการเรียน กระตือรือร้น ต้องการที่จะเรียน ต้องการที่จะทำความเข้าใจ และต้องการที่จะแสวงหาความรู้ตามธรรมชาติของเด็กวัยนี้ที่พัฒนาการทางสติปัญญา กำลังเจริญเติบโตสูงสุด

ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงควรจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะขยันหมั่นเพียรในการเรียนมากขึ้น แต่หากโรงเรียนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ตรงตามธรรมชาติของโรงเรียน นักเรียนก็จะเกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากเรียน ท้อถอยต่อการเรียนขึ้นได้

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับ ลอร์เรนซ์ (Lowrence. 1976 : 418) ที่กล่าวว่า บรรยายภาพการเรียนการสอน เป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ความรู้สึกที่จะทำให้นักเรียนสนใจการเรียน และสอดคล้องกับประดิมันท์ อุบรัมย์ (2527 : 33) ที่ได้กล่าวว่า บรรยายภาพการเรียนการสอนที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถาม เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก จะสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอน ภายในชั้นเรียนน่าสนใจ สนุก อยากรู้ อยากเห็น กระตือรือร้น และทำให้นักเรียนเกิดความต้องการจะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของบุธ (วิลาศ บุญทองขาว. 2527 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Buth. 1942 : 645 - 656) ที่ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศทางการเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนนั้น จะส่งเสริมให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดียิ่งขึ้น และจะตั้งใจ มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงข้ามกับบรรยากาศการเรียนการสอนที่เคร่งเครียด กดดันทางการเรียน จะเป็นตัวทำลายศักยภาพของเด็กให้ด้อยลง

นอกจากนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โอเบอร์ตัฟเฟอร์ (วิลาศ บุญทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Oberteuffer. 1945 : 296 - 297) ที่ได้ศึกษาพบว่า อิทธิพลของชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสุขภาพจิตของเด็ก และการจัดบรรยากาศของห้องเรียนดี จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนขยันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

1.4 บรรยากาศในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นลำดับที่สี่ ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนจะมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนหรือไม่ ขึ้นอยู่กับบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียนด้วย กล่าวคือ ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาให้การดูแลเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะสนับสนุนด้านการเรียน ให้ความสนใจ สอบถามปัญหา และให้คำปรึกษาแล้ว นักเรียนก็จะเกิดความอบอุ่นใจ และเห็นความสำคัญของการเรียน จัดระบบการเรียน พร้อมทั้งจะต่อสู้และเกิดความพยายามที่จะศึกษาหาความรู้ เพื่อทำใหตนเองประสบความสำเร็จในการเรียน หรือศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้ได้ ตรงกันข้ามกับนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่สนใจ ย่อมที่จะทำให้นักเรียนรู้สึก ว่าเหว ล้นหว้าง ขาดกำลังใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรค ปัญหาทางการเรียนที่เกิดขึ้น ทำให้ขาดความมานะพยายามที่จะทำใหตนเองบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งใจไว้ ดังนั้นบรรยากาศในครอบครัวจึงเป็นตัวแปรที่มีผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โกลด์เนอร์ และโกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner. 1963 : 52) ที่ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับเด็กสามารถอธิบายถึงลักษณะต่าง ๆ ของเด็กได้ รวมทั้งสามารถคาดหวังพฤติกรรมของเด็กในเรื่องความขยันหมั่นเพียร ความสะอาด ความซื่อสัตย์ และความสำเร็จในการเรียนได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มุสเสน และคองเกอร์ (Mussen and Conger.

1956 : 250) ที่ได้ศึกษาพบว่า พื้นฐานพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ตื้นเขินเกิดขึ้นเนื่องมาจากบรรยากาศภายในบ้านเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทิพวรรณ จันทรพิบูลย์ (2510 : 54 - 55) ที่ได้ศึกษาพบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความขยันหมั่นเพียรที่สำคัญที่สุด คือ สภาพแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กวินทร์ ธรรมนุต์ (2522 : 22) ที่ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีบรรยากาศที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย ไม่เอาใจใส่ มักจะเป็นคนขาดความขยันหมั่นเพียร ขอบทานงานที่ไม่ต้องออกแรง ไม่รู้ว่าอะไรควรทำไม่ควรทำอย่างไร แก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่เป็น

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย มีดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และทัศนคติต่อการเรียนตามลำดับ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่ ทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน ตามลำดับ และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และบรรยากาศในครอบครัว ตามลำดับ โดยทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้คือ

2.1 ทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ทั้งนี้เพราะว่า

2.1.1 ทัศนคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน เห็นความสำคัญของการเรียน ลักษณะวิชาที่เรียน และครูผู้สอน และมีความรู้สึกว่าการเรียนน่าสนใจ ทำให้ตั้งใจ

เรียนและเข้าเรียนสม่ำเสมอ ทำการบ้านส่งครูตามวันเวลาที่กำหนด นอกจากนี้นักเรียนมีความรู้สึกว่า ครูตั้งใจสอนและเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน ครูหาความเป็นกันเองแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนกล้าซักถาม จึงไม่รู้สึกเบื่อหน่าย พยายามศึกษาหาความรู้ สนใจและเอาใจใส่ในการเรียน

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับ ฟอสเตอร์ (Foster. 1961 : 131) ที่กล่าวว่า ทักษะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อบุคคลมาก เป็นสิ่งที่ตัดสินว่าบุคคลนั้นรู้สึกอย่างไรและควรทำอะไรในสถานการณ์ต่าง ๆ ของชีวิตของเขา ทักษะเป็นตัวนำบุคคลให้ประพฤติปฏิบัติมีอิทธิพลต่อความคิด และกำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ นภาพร เมมรักขาวณิช (2515 : 65 - 67) ที่ได้ศึกษาพบว่า นิสัยขยันหมั่นเพียร ทักษะต่อการเรียน จะมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียร และผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของจากรุพร สูงสว่าง (2524 : 56 - 57) ที่ได้ศึกษาพบว่า ระดับเชาวน์ปัญญา นิสัย ความขยันหมั่นเพียร และทักษะต่อการเรียน เป็นตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์

2.1.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนต้องการที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน ต้องการได้รับการยอมรับ ยกย่องเกี่ยวกับการเรียน จึงทำให้นักเรียนมุ่งมั่นเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ พยายามสนใจและเอาใจใส่การเรียน พยายามทบทวนบทเรียน เพื่อจะได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ตลอดทั้งทำให้รู้สึกภาคภูมิใจในผลการเรียนของตนเอง

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน (2519 : 17) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความต้องการของบุคคลอันอื่นที่จะมุนานะ บากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ และต้องการทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ สุชาติา สุธรรมรักษ์ (2531 : 186 - 187) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความต้องการสัมฤทธิ์ผล หรือเป็นความมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ โดยพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เอาชนะคนอื่นหรือความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้แรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของไนท์ และแซสเซนราธ (บุญชม ศรีสะอาด. 2524 : 44 ; อ้างอิงมาจาก Night and Sassenrath. 1966 : 14 - 17) ที่ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นผู้ทำงานด้วยความรอบคอบ อดทน ขยันหมั่นเพียร ผลิตผลน้อย และใช้เวลาน้อยกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เทอร์แมน และโอเดน (ประหยัดศรี เกื่อนศิริ. 2536 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Terman and Oden. 1974) ที่ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีลักษณะของความไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความมานะพยายาม ไม่มีแรงจูงใจ ไม่มีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ ส่วนผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีลักษณะที่ต้องการจะประสบความสำเร็จ มีแรงจูงใจสูง มีความพากเพียรและมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคม นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 180 - 182) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนและความขยันหมั่นเพียรในการเรียนแตกต่างกัน มีสาเหตุประการหนึ่งมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

2.1.3 บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่า วิธีการสอนของครู ทำให้นักเรียนสนใจ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน นักเรียนสามารถซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ได้ อีกทั้งนักเรียนในห้องต่างให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงทำให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะเรียน ต้องการที่จะทำความเข้าใจ และต้องการที่จะแสวงหาความรู้

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับ ลอร์เรนซ์ (Lawrence. 1976 : 418) ที่กล่าวว่า บรรยากาศการเรียนการสอน เป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกตื่นตัวที่จะให้ความสนใจกับการเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของประดินันท์ อุบรัมย์ (2527 : 35) ที่ได้กล่าวว่า บรรยากาศการเรียนการสอนที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถาม เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก จะสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนน่าสนใจ สนุก อยากรู้ อยากเห็น กระตือรือร้น และทำให้นักเรียนเกิดความต้องการจะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

นอกจากนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับ โรเบิร์ตทฟเฟอร์ (วิลาส นุญทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Oberteuffer. 1945 : 296 - 297) ที่ได้ศึกษาพบว่า อิทธิพลของชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสุขภาพจิตของเด็ก และการจัดบรรยากาศของห้องเรียนก็มีส่วนช่วยให้นักเรียนขยันและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ไทเลอร์ (Tyler. 1964 : 16) ที่ได้ศึกษาพบว่า สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนที่ดีในอุดมคตินั้น ครูต้องมีการสื่อความเข้าใจที่ดีกับนักเรียน เป็นมิตรที่ดี ให้ความรัก ความเอาใจใส่มีความเข้าใจ และยอมรับนักเรียน

2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน บรรยายภาสการเรียน การสอน และบรรยายภาสในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 นั้น พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน และบรรยายภาสการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 ยกเว้นบรรยายภาสในครอบครัว

การที่ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน บรรยายภาสการเรียน การสอน และบรรยายภาสในครอบครัว ส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งนี้เพราะว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นนักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษาจากระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือระดับที่สูงขึ้นไป ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการเลือกอาชีพของตนเองในอนาคต และต้องมีการสอบแข่งขันคัดเลือกกับบุคคลอื่นด้วย ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่มีบิดามารดาให้การดูแลเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะสนับสนุนด้านการเรียน ให้ความสำคัญ สอบถามปัญหาและให้คำปรึกษาแล้ว นักเรียนก็จะเกิดความอบอุ่นใจ และเห็นความสำคัญของการเรียน จัดระบบการเรียน พร้อมทั้งจะต่อสู้และเกิดความพยายามที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียน หรือศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้ได้ ตรงกันข้ามกับนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่สนใจ ย่อมที่จะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าเหงา ลี้หลัง ขาดกำลังใจที่จะต่อสู้อุปสรรค ปัญหาทางการเรียน ที่เกิดขึ้น ทำให้ขาดความมานะ พยายามที่จะทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งใจไว้ จึงทำให้

บรรยากาศในครอบครัวส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งยังไม่ได้เตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาอื่นใด นักเรียนจึงมีความคิดความรู้สึกว่า บิดามารดาเอาใจใส่ สนใจการเรียนของบุตร ธิดา พอใจที่บุตร ธิดา ตั้งใจเรียน แต่ไม่ได้วางโครงการชีวิตในอนาคต เพียงแต่ต้องการให้เรียนไปตามปกติ ผลการศึกษานครั้งนี้จึงไม่พบว่า บรรยากาศในครอบครัวส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ เกจ และเบอร์ลินเนอร์ (Gage and Berliner. 1979 : 69 - 70) ที่กล่าวถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่มีต่อความสามารถของนักเรียนดังนี้ คือ เด็กสามารถเรียนรู้ได้โดยตรงตามสภาพการณ์ในครอบครัว เด็กจะมีบุคลิกลักษณะและการใช้ความสามารถของตนโดยได้รับอิทธิพลมาจากการพิจารณาและเจตคติของพ่อแม่ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 112 - 115) ที่กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูกและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตน ให้ความรัก ความอบอุ่น และช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี จะทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่ และประสบความสำเร็จในการเรียน

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ ชอร์ว และไลแมน (Shore and Leiman. 1960 : 661) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีบิดามารดาที่เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนมากกว่าบิดามารดาของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ และส่วนใหญ่ผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ จะไม่ให้ความสนใจในเรื่องการเรียนและการวางแผนการเรียนของนักศึกษาที่อยู่ในความปกครอง และสอดคล้องกับการศึกษาของ มุสเสน และคองเกอร์ (Mussen and Conger. 1956 : 250) ได้ศึกษาพบว่า พื้นฐานพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีนั้น เกิดขึ้นเนื่องมาจากบรรยากาศภายในบ้านเป็นสำคัญ

3. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ดีที่สุดตามลำดับความสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน รองลงมาคือทัศนคติต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และบรรยากาศในครอบครัว ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนได้ร้อยละ 46.54 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของเบลคิช (ศรีระพร จันทรณทก. 2538 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Bledsoe. 1971 : 121 - 122) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติทางการเรียนที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัสเซล (อุดมลักษณ์ ช้อยิธิรัฐ. 2531 : 46 ; อ้างอิงมาจาก Russel. 1969 : 236 - 266) ที่ได้ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับแซนดีเฟอร์ และบิกส์ (เสาวรัตน์ จุรัตน์. 2535 : 35 ; อ้างอิงมาจาก Sandefur and Bigge. 1966 : 473 - 474) ที่ศึกษาพบว่า บรรยากาศภายในครอบครัว มีความสัมพันธ์ผกผันกับความสามารถในการเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โอเบอร์ทัฟเฟอร์ (วิลาศ บุญทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงมาจาก Oberteuffer. 1945 : 296 - 297) ที่ได้ศึกษาพบว่า การจัดบรรยากาศของการเรียนจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจ ขยันที่จะเรียน และมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี

4. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ที่ดีที่สุดเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

4.1 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และทัศนคติต่อการเรียน โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 37.67

4.2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่ ทัศนคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 55.59

4.3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และบรรยากาศในครอบครัว โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 47.64

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน ส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ ฟอสเตอร์ (Foster. 1961 : 131) ที่กล่าวว่า ทักษะคิดเป็นสิ่งที่มียุทธวิธีผลต่อบุคคลมากเป็นสิ่งที่ตัดสินว่า บุคคลนั้นรู้สึกอย่างไรและควรทำอะไรในสถานการณ์ต่าง ๆ ของชีวิตของเขา ทักษะคิดเป็นตัวนำบุคคลให้ประพฤติปฏิบัติ มีอิทธิพลต่อความคิดและกำหนดพฤติกรรมของบุคคลนั้น และบุญชม ศรีสะอาด (2524 : 180 - 182) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนและความขยันหมั่นเพียรในการเรียนแตกต่างกัน มีสาเหตุประการหนึ่งมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน นอกจากนี้ ประดิษฐ์ อุบลรัตน์ (2527 : 36) ได้กล่าวว่า บรรยากาศการเรียนการสอนที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถาม เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก จะสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนน่าสนใจ สนุก อยากรู้ อยากเห็น กระตือรือร้น และทำให้นักเรียนเกิดความต้องการจะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ส่วนบรรยากาศในครอบครัว สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นนักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษาจากระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือในระดับที่สูงขึ้นไป เปรียบเสมือนเป็นการเลือกอาชีพของตนเองในอนาคต ซึ่งต้องมีการสอบแข่งขันคัดเลือกกับบุคคลอื่นด้วย ถ้านักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนด้านการเรียนที่แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองให้ความสนใจเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ได้แก่ การซักถามเกี่ยวกับการเรียน การให้คำปรึกษา แสดงความห่วงใย และให้การสนับสนุนด้านการเรียน นักเรียนก็จะเกิดความอบอุ่นใจ และเห็นความสำคัญของการเรียน จัดระบบการเรียน พร้อมทั้งจะ

ต่อสู้และเกิดความพยายามที่จะศึกษาหาความรู้ เพื่อทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียน หรือศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้ได้ ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งยังไม่ต้องเตรียมตัวสอบในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอื่น และขอคำปรึกษาจากบิดามารดาในการวางแผนการชีวิตในอนาคต ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงไม่พบว่า บรรยากาศในครอบครัวส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5

ผลการศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับแนวความคิดของ เกจ และเบอร์ลินเนอร์ (Gage and Berliner. 1979 : 69 - 70) ที่กล่าวถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่มีต่อความสามารถของนักเรียน ซึ่งเด็กสามารถเรียนรู้ได้โดยตรงตามสภาพการณ์ในครอบครัว เด็กจะใช้ความสามารถของตนโดยได้รับอิทธิพลมาจากการพิจารณาและเจตคติของพ่อแม่ สอดคล้องกับ ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 112 - 115) ที่กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูกและมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตน ให้ความรักความอบอุ่น และช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี จะทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่ และประสบความสำเร็จในการเรียน

5. ผลการศึกษาจากสมการพยากรณ์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนคติต่อการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนได้ทุกสมการ

5.1 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด รองลงมาคือ ทัศนคติต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และบรรยากาศในครอบครัว ตามลำดับ

5.2 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด รองลงมาคือ บรรยากาศการเรียนการสอน และทัศนคติต่อการเรียน ตามลำดับ

5.3 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ทักษะติดต่อการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอน ตามลำดับ

5.4 สมการพยากรณ์ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด รองลงมาคือ ทักษะติดต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน และบรรยากาศในครอบครัว ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ ได้กำหนดนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะติดต่อการเรียน และสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ส่วนอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ฝ่ายแนะแนว สามารถจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สร้างทัศนคติที่ดีทางการเรียน รวมทั้งจัดบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียน นอกจากนี้ควรจะได้มีการประชุมผู้ปกครอง เพื่อแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศที่ดีในครอบครัว ซึ่งทั้งหมดนี้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความขยันหมั่นเพียรในการเรียน อันจะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนต่อไปในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกับตัวแปรอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร เช่น ลักษณะมุ่งอนาคต และบุคลิกภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กวินทร์ ธรรมนุต. การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการคิดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดูและการยอมรับของกลุ่มเพื่อน.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522.
อัสสาเนา.
- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษากับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กนิมดา วิริยะ. การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความ
ขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 8.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัสสาเนา.
- กอบกุล รังสิยะโรจน์. ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัสสาเนา.
- กุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2526. อัสสาเนา.
- จรัส อุณัฐิวัฒน์. การรับรู้สาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในวิชาคณิตศาสตร์ของ
นักเรียนที่มีมีรณภาพเกี่ยวกับตนเองและแรงจูงใจสัมฤทธิ์ต่างกัน. ปริญญาโท
วศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
อัสสาเนา.
- จารุพร สูงสว่าง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรี
ระดับ 4 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2523 ในจังหวัดนครสวรรค์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัสสาเนา.

เฉลิมพล ศรีหงษ์ และเสถียร เหลืองอร่าม. ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

เฉลิมศรี นันทวรรณ. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางบริบท พฤติกรรมการสอนของครูและ
พฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาการระบาดของนักศึกษา
พยาบาล โรงพยาบาลรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
มหิดล, 2528. อัดสำเนา.

ชม ภูมิภาค. บทความวิทยุกระจายเสียงของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทยชุดการศึกษา
เพื่อคุณธรรม. กรุงเทพฯ : เจริญวิทยุการพิมพ์, 2525.

ชัยวัฒน์ อัดพัฒน์. หลักพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2527.

ชเนติ สวัสดิถุญ. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ภูมิหลังทางสังคม นิสัยทางการเรียน
กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2518.

ดวงเดือน พันธมนาวิน. "วิธีอบรมเลี้ยงดูและลักษณะเด็กไทยตอนที่ 1 ลักษณะที่เอื้อต่อการ
พัฒนาประเทศ," คหเศรษฐศาสตร์. 19 : 35 - 41 ; กุมภาพันธ์ 2519.

ดำรงกุล เหลี่ยมวัฒนา. ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อแรงจูงใจ
ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงของวิทยาคม
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

ทิพวรรณ จันทรพิบูลย์. ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2510. อัดสำเนา.

นาพร เมธรักษาวณิช. ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ทัศนคติในการเรียน กับ
สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2515. อัดสำเนา.

นิศา ด้านวิริยะกุล. การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

บุญชม ศรีสะอาด. รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน. ปริณิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

บรรณาธิการ "ธุรกิจการค้า," วารสารธุรกิจการค้า. 15(5) : 1 ; กันยายน - ตุลาคม 2537.

ประดิษฐ์ อุประมัย. วิทยาการการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วิดตอรี่ เพาเวอร์พอยท์, 2527.

ประสาธ อิศรปริดา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กราฟิคอาร์ต, 2522.

ประหยัดศรี เดือนศิริ. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษายพบาล คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชัน. วิชานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.

พรณี ชูชัย เชนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วรุณการพิมพ์, 2522.

_____. "แรงจูงใจและความต้องการ," ใน จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. หน้า 285 - 329. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

พวงสร้อย วรกุล. การศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

พัชนี วรกวิน. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2522.

- ไพฑูรย์ อินทริวิชา. "หลักและวิธีการวัดเจตคติ," ใน อนุสารเพื่อการวิจัย ฉบับที่ 3.
กรุงเทพฯ : กองการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
2517.
- สีลันทร สาเกาเงิน. การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนจากการ
ประเมินหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 และ 2521. ปรินิพนธ์ กศ.ด.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ลลิตา ฤกษ์สาราญ. "บทความทางวิชาการ," ไทยรัฐ. 2533. หน้า 8.
- ละเมียด ลิมอักษร. "สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลทางการศึกษา," ประชาศึกษา. 27 : 23 -
28 ; กุมภาพันธ์ 2519.
- วันชัย ดนัยตรมภู. คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นในจังหวัดปทุมธานี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- วาสนา พิทักษ์สาธิต. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของนักเรียน สภาพการเรียนการสอนใน
ชั้นเรียน และสภาพแวดล้อมทางบ้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2527. อัดสำเนา.
- วิชากร, กรม. แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2523.
- วิเชียร เกตุสิงห์. "สำเนาเกี่ยวกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,"
ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. 18(3) : 8 - 11 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538.
- วิลาศ บุญทองขาว. บรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของ
นักเรียน ครู และผู้บริหาร เขตการศึกษา 4. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ศรีระพร จันทนทก. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กระทรวงศึกษาธิการ. "การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา," ชุดปฏิบัติการปลูกฝังและสร้างค่านิยมพื้นฐานเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2529.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. "สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ," วิทยาการกับการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2529.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ส่งเสริมวิชาการพิมพ์, 2525.

สิริหวั่ง พิชัยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ. "การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมในการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร," วารสารมัธยมปริทัศน์. 2 : 86 - 90 ; มีนาคม - สิงหาคม 2532.

สิริพร บุญญานนท์. "ทิศทางและแนวโน้มของหลักสูตรไทย : ระดับประถมศึกษา," ประมวลบทความหลักสูตร : สาระร่วมสมัยชุดรวมบทความ เล่มที่ 12. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สิริวรรณ ศรีพล. "รูปแบบการสอนและกิจกรรมการเรียนในวิชาสังคมศึกษา," เอกสารการสอนสังคมศึกษา หน่วยที่ 10-15. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

สุกัญญา ศิริตันติกร. สภาพแวดล้อมทางบ้านที่มีต่อผลการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512. อัดสำเนา.

สุขสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน พันธุมนาวัน. "การใช้นิทานกระตุ้นพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในเด็กไทย," การวิจัยทางการศึกษา. 10 : 24 - 33 ; มีนาคม 2523.

สุชาติ สุธรรมรักษ์. เอกสารประกอบการสอนวิชา จต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2531.

- สุดฤทัย มุขยวงศา. ผลของการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มโดยแนวความคิดแบบพิจารณาความเป็นจริงที่มีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- สุชาติ ลีตระกูล. องค์ประกอบบางประการที่สัมพันธ์กับผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- สุปรียา หิรัญรัต. "การวางแผนพัฒนาโรงเรียน," เอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2524.
- สุปรียา อันทิวโรทัย. ผลของการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- สุพจน์ สีนสุวงศ์วัฒน์. การสร้างแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สุพิชญา ธีระกุล และคนอื่น ๆ. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิทยาคาร, 2524.
- สุวรรณ ตรีจันทร์. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สุวิทย์ วงษาไฮ. การศึกษาเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

- สุวิมล เต่นสุนทร. ตัวแปรด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- เสาวรัตน์ จุลรัตน์. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- อรพินท์ ชูชม. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิม สภาพแวดล้อมทางบ้าน แรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์ ทักษะทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- อัจฉรา สุขารมณ์ และอรพินท์ ชูชม. การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. รายงานการวิจัยฉบับที่ 39. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- อุดมลักษณ์ ช้อยศิริ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- อัมพันธ์ ทันสม. ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล-อารมณ์ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองสรวงวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- Atkinson, John W. An Introduction to Motivation. New York : Van Nostrand Company, 1964.

- Bloom, Benjamin S. Human Characteristics and School Learning.
2nd ed. New York : McGraw-Hill Book Company, 1982.
- Boldwin, A.L. "Socialization and the Child Relationship," Child Development. 19 : 127 - 136 ; 1968.
- Briggs, Richard D., Donald J. Tosi and Rosemary M. Morley. "Study Habits Modification and Its' Effect on Academic Performance : A Behavioral Approach," Journal of Educational Research. 64 : 347 - 350 ; April, 1971.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper and Row Publisher, 1970.
- Eugene, Leher B. "An Investigation of the Role of Intellectual Motivation and other Non-Intellectual Factors in the Prediction of Educational Achievement and Efficiency," Dissertation Abstracts. 29 : 3876-A ; 1969.
- Foster, Charles K. Psychology of Life Today. Chicago : American Technical Society, 1961.
- Gage, N.L. and David C. Berliner. Educational Psychology. 2nd ed. Chicago : Rand McNally College Publishing Company, 1979.
- Good, Carter. V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw-Hill, Inc., 1973.
- Gouldner, Alvin W. and Helen P. Gouldner. Modern Sociology. Harcourt, Brase and World, Inc., 1963.
- Hurlock, Elizabeth B. Child Development. New York : McGraw-Hill Book Company, 1964.

Kando, Thomas M. Social Interaction. The C.V. Mosley Company, St. Lours, 1971.

Khan, S.B. "Affective Correlates of Academic Achievment," The Journal of Educational Psychology. 60 : 216 - 221 ; June, 1969.

Lawrence, Frances. "Student Perception of the Classroom Learning Environment in Biology, Chemistry and Psysics," Journal of Research in Science Teaching. 13 : 315 - 323 ; 1976.

Levin, D.E. The Prediction of Academic Performance : A Theoretical Analysis and Review of Research. New York : Russell Sage Foundation, 1965.

Lewin K.R., Lewin Lippet and Lewin White. "Patterns of Aggressive Behavior in Experimentally Created, Social Climate," Journal of Social Psychology. 10 : 271 - 299 ; September, 1939.

Maddox, Harry. "How to Study," The English Language Book Society. London : 1965.

McClelland, David C. Human Motivation. New York : Scott Foresman and Company, 1958.

McClelland, David C. and others. The Achievement Motives. New York : Applenton - Century Crofts, 1953.

Mehrens, William A. and Irvin J. Lehman. Measurement and Evaluation in Education and Psychology. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1973.

Morrow, W.R. and R.C. Willson. "Family Relations of Bright Hight Achieving and Under-Achieving High School Boys," Child Development. 32 : 508 - 514 ; April, 1961.

- Mussen, H.P. and J.J. Conger. Child Development and Personality.
New York : Harper and Brother, 1956.
- Rogers, Carl. Freedom to Learn. Columbus, Ohio : Charles E. Merrill,
1969.
- Rokeach, Milton. Beliefs Attitudes and Values. San Francisco :
Jossey Bass Inc., 1970.
- Shore, Milton F. and Alan H. Leiman. "Parent Perceptions of the
Students as Related to Academic Achievement in Junior College,"
The Journal of Experimental Education. 30 : 391 ; Summer, 1960.
- Song and Hattie John. "Home Environment Self-Concept and Academic
Achievement : A Causal Modeling Approach," Journal of
Educational Psychology. 76 : 1276 - 1281 ; December, 1984.
- Thornburg, Hershel D. "Attitudinal Determinants in Holding Drop Out
in School," The Journal of Educational Research. 68 : 181 -
185 ; January, 1975.
- Thurstone, L.L. Reading in Attitude Theory and Measurement.
New York : John Wiley and Sons, Inc., 1967.
- Tiedman, S.C. "A Study of Pupil-Teacher Relationships," Journal of
Educational Research. 35 : 657 - 644 ; 1942.
- Travers, Robert M.W. Educational Measurements. New York : Macmillan
Co., 1953.
- Tyler, Leona E. The Psychology of Human Differences. 3rd ed.
New York : Appleton-Century Co., 1964.
- Webster. "English Language Institute of America," The New Grolier
Webster International. 3rd ed., 1973.

Weiner, Bernard. "Attribution Theory, Achievement Motivation, and the Educational Process," in Review of Educational Research. 42 : 203 - 215 ; 1972.

Withall, Joh. "The Development of A Technique for the Measurement of Social - Emotional Climate in Classrooms," The Journal of Experimental Education. 17 : 347 - 361 ; March, 1979.

Yamane, Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 2nd ed. Tokyo : John Westtherhill Inc., 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม

สำเนา

ที่ ทม 1007/4835

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวสิริพร ดาวัน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
จิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ศ.ดร.ฟ่องพรรณ เกิดพิทักษ์

ประธาน

รศ.นิภา ศรีไพโรจน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์คือ ขอให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตอบแบบสอบถามใน
ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ.2539 ถึงมกราคม พ.ศ.2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริบุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย โทร.2584119

แบบสอบถาม

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนปิฎกวิทยาลัย จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามประกอบด้วย 6 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน มี 29 ข้อ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มี 12 ข้อ
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว มี 12 ข้อ
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน มี 11 ข้อ
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มี 24 ข้อ

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดและลักษณะนิสัยทั่ว ๆ ไป ที่นักเรียนเคยประสบพบปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด คำตอบที่ได้จะไม่กระทบกระเทือนผลการเรียนของนักเรียน และจะไม่นำไปเปิดเผยเป็นรายบุคคล แต่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น และความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อด้วย

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวสิริพร คาวาน

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านคำถามแล้วโปรดเติมข้อความในช่องว่างให้ครบถ้วน
ขณะนี้นักเรียนกำลังเรียนอยู่ชั้น

[] ม.4

[] ม.5

[] ม.6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดของนักเรียนดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนน้อย

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนน้อยมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็น ความรู้สึก และแนวโน้มในการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
1	ผู้ที่ได้รับการศึกษา จะมีโอกาสได้ทำงานที่มั่นคง.....					
2	วิชาที่เรียน บางวิชาไม่สำคัญ.....					
3	วิชาที่เรียนมีเนื้อหาซ้ำซ้อนระหว่างวิชา.....					
4	เนื้อหาของวิชาที่เรียนยากเกินไป.....					
5	วิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้.....					
6	ครูเป็นกันเองกับนักเรียน.....					
7	ครูให้การบ้านนักเรียนมากเกินไป.....					
8	ครูสามารถสอนสิ่งที่ยากให้เข้าใจได้ง่าย.....					
9	ครูเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียนดี.....					
10	ครูดูจนนักเรียนไม่กล้าถามเมื่อไม่เข้าใจ.....					
11	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ทุกวิชาที่เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้.....					
12	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นการเสียเวลาที่ต้องมาโรงเรียน แทนที่ จะไปช่วยพ่อแม่ทำงานหาเงิน.....					
13	ข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาที่โรงเรียนจัดมาให้เรียน.....					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อวิชาที่ต้องท่องจำ.....					
15	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาที่เป็นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี.....					
16	ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนกับครูที่ดุเกินไป.....					
17	ข้าพเจ้าชอบเรียนกับครูที่สอนเก่ง.....					
18	ข้าพเจ้ามักจะไม่เข้าชั้นเรียน เมื่อมีโอกาสดูหนังได้.....					
19	ข้าพเจ้ามักจะทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว.....					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
20	ข้าพเจ้าทุ่มเทเวลาให้กับการเรียนแต่ละวิชา เพื่อความก้าวหน้าในอนาคต.....					
21	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อให้ได้ไปเรียนต่อในสาขาวิชาที่ต้องการ.....					
22	ข้าพเจ้ามักจะไม่เข้าเรียน เมื่อเนื้อหาวิชาที่เรียนไม่น่าสนใจ.....					
23	ข้าพเจ้าต้องเรียนตามแผนการเรียน ไม่มีโอกาสเลือกเรียนบางวิชาที่ข้าพเจ้าสนใจ.....					
24	ข้าพเจ้าทบทวนวิชาที่ยาก หลังจากที่เราเรียนผ่านไป.....					
25	ข้าพเจ้าไม่กล้าซักถามครูเมื่อเรียนไม่รู้เรื่อง.....					
26	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียน ไม่ว่าครูจะสอนดีหรือไม่ก็ตาม.....					
27	ข้าพเจ้าเข้าเรียนสม่ำเสมอ เพราะครูสอนสนุกสนาน.....					
28	ข้าพเจ้าไม่เข้าเรียนในวิชาที่ครูสอนแล้วฟังไม่รู้เรื่อง.....					
29	ข้าพเจ้าไม่ส่งการบ้านเพราะครูอธิบายไม่เข้าใจ.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับการกระทำของนักเรียนที่ปฏิบัติอยู่เพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำของนักเรียนดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมาก
 ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
1	ข้าพเจ้าขยันอ่านหนังสือ เพื่อสอบให้ได้คะแนนสูง ๆ					
2	ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายด้วยความตั้งใจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ					
3	ในขณะที่ครูสอน ข้าพเจ้าอดคุยกับเพื่อนไม่ได้					
4	แม้ว่าวิชาที่เรียนไม่น่าสนใจ ข้าพเจ้าก็เข้าเรียน					
5	ข้าพเจ้าสนใจเรียนวิชาที่ครูเอามาใส่ข้าพเจ้า					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่มีโอกาสช่วยทบทวนบทเรียนให้เพื่อนก่อนสอบ					
7	ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะสอบให้ได้คะแนนมาก ๆ เพื่อเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ					
8	ข้าพเจ้าตั้งใจเป้าหมายว่า จะต้องสอบเรียนต่อในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงให้ได้					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
9	ถ้าข้าพเจ้าสอบได้คะแนนไม่ดี ข้าพเจ้าจะพยายามเรียนให้ มากขึ้น.....					
10	เมื่อมีเวลา ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียน เพื่อช่วยให้เข้าใจยิ่งขึ้น.....					
11	ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจที่สอบได้คะแนนสูง ๆ.....					
12	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่สามารถสอบผ่านแต่ละวิชาได้.....					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวข้องกับบรรยากาศในครอบครัวของนักเรียน
ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับการกระทำที่นักเรียนได้รับเพียงใด
แล้วตอบโดยทวนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำที่นักเรียนได้รับดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำที่นักเรียนได้รับมากที่สุด
- จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำที่นักเรียนได้รับมากพอสมควร
- จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำที่นักเรียนได้รับน้อย
- จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำที่นักเรียนได้รับน้อยมาก
- ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำที่นักเรียนได้รับเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
1	ไม่มีใครในบ้านเอาใจใส่เรื่องการเรียนของข้าพเจ้า.....					
2	เมื่อกลับถึงบ้าน พ่อแม่จะซักถามเรื่องการเรียนของ ข้าพเจ้า.....					
3	ข้าพเจ้าไม่มีคนให้คำปรึกษาที่บ้าน เมื่อทำการบ้านไม่ได้.....					
4	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาการเรียน ข้าพเจ้าสามารถปรึกษา พ่อแม่ได้.....					
5	พ่อแม่ให้กำลังใจข้าพเจ้า เวลาข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยเกี่ยวกับ การเรียน.....					
6	ไม่ว่าผลการเรียนของข้าพเจ้าจะเป็นอย่างไรก็ตาม พ่อแม่ หรือผู้ปกครองก็ไม่สนใจ.....					
7	พ่อแม่สนใจถามเกี่ยวกับการทำการบ้านของข้าพเจ้า.....					
8	พ่อแม่ให้กำลังใจข้าพเจ้าในการดูหนังสือ.....					
9	พ่อแม่ยินยอมให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนในสายวิชาที่ข้าพเจ้า ต้องการ.....					
10	พ่อแม่สนับสนุน ถ้าข้าพเจ้าต้องการเรียนพิเศษ.....					
11	เวลาโรงเรียนจัดทัศนศึกษา พ่อแม่อนุญาตให้ข้าพเจ้าไปได้.....					
12	พ่อแม่อนุญาตให้ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่ โรงเรียนจัดขึ้น.....					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอน

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบรรยากาศในการเรียนการสอนของนักเรียน ขอให้
นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียน
เพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นและการกระทำ
ที่นักเรียนดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียน
มากที่สุด .

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียน
มากพอสมควร

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียนน้อย

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของนักเรียน
น้อยมาก

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นและการกระทำของ
นักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
1	ครูสอนโดยไม่สนใจว่านักเรียนจะเข้าใจหรือไม่.....					
2	วิธีการสอนของครูทำให้ข้าพเจ้าสนใจเรียน.....					
3	ครูใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสม.....					
4	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน.....					
5	ครูสอนโดยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย.....					
6	ข้าพเจ้าได้รับการเสนอชื่อ ให้เข้าร่วมกิจกรรมในการเรียน.....					
7	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน.....					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
8	เมื่อข้าพเจ้าทำการบ้านไม่ได้ เพื่อนในห้องที่ข้าพเจ้าจะช่วยอธิบายให้.....					
9	เพื่อน ๆ ในห้องต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจกันและกัน.....					
10	ข้าพเจ้าสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน.....					
11	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าสอบเรียน เพื่อนในห้องที่ข้าพเจ้าจะช่วยอธิบายให้.....					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ขอให้
นักเรียนพิจารณาข้อความดังกล่าวว่าเป็นจริงตรงกับการกระทำของนักเรียนเพียงใด แล้วตอบ
โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการกระทำที่นักเรียนดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากที่สุด
- จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนมากพอสมควร
- จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อย
- จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยมาก
- ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
1	ข้าพเจ้าจัดตารางเวลาสำหรับการอ่านหนังสือ..... ¹					
2	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาสำหรับการบ้าน..... ¹					
3	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาสำหรับทบทวนสิ่งที่เรียนมา..... ¹					
4	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในแต่ละวิชา..... ²					
5	ข้าพเจ้านำเครื่องเขียน อุปกรณ์การเรียน และตำราเรียน มาพร้อมทุกวัน..... ²					
6	ข้าพเจ้าทำบันทึกย่อของแต่ละวิชา เพื่อช่วยความจำและ สะดวกในการทบทวน..... ²					
7	ข้าพเจ้าเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรก เพื่อที่จะเรียนให้ได้ดีที่สุด..... ²					
8	ข้าพเจ้าวางแผนอ่านหนังสือตามลำดับวิชาในตารางสอบ..... ²					
9	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในแต่ละวันค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุด..... ²					
10	เมื่อข้าพเจ้าเรียนไม่เข้าใจในเรื่องใด ข้าพเจ้าขอให้ อาจารย์ช่วยอธิบายให้นอกห้องเรียน..... ²					
11	เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเขียนรายงาน ข้าพเจ้าจะพยายาม ค้นหาจากหนังสือต่าง ๆ..... ³					
12	แม้ว่าข้าพเจ้าจะไม่ชอบเรียนวิชาใด ๆ ข้าพเจ้าก็พยายาม ตั้งใจเรียน..... ³					
13	ข้าพเจ้าพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง..... ²					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
14	ข้าพเจ้าทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยและส่งทันเวลา..... 2					
15	เมื่อการบ้านหรืองานที่ครูมอบหมายให้ยาก ข้าพเจ้าจะเพิ่มความพยายามมากขึ้น..... 4					
16	ข้าพเจ้าพยายามทำงานอย่างดีที่สุด เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ..... 3					
17	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงาน แต่ทำไปไม่นานนัก ข้าพเจ้าจะรู้สึกเบื่อแล้วหยุดทำงานนั้น..... 4					
18	แม้ว่างานที่ครูให้ทำจะไม่น่าสนใจ ข้าพเจ้าก็ตั้งใจทำงานเสร็จเรียบร้อย..... 4					
19	เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ข้าพเจ้าพยายามแก้ปัญหานั้น..... 4					
20	เมื่อเรียนวิชาใดไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าไม่เข้าชั้นเรียนวิชานั้น..... 4					
21	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย เมื่อต้องทำแบบฝึกหัดที่ยาก ๆ..... 4					
22	เมื่อข้าพเจ้าทำงานบกพร่องแล้วถูกครูตำหนิ ข้าพเจ้าจะเกิดความท้อถอยหมดความพยายามที่จะทำงานนั้นต่อไป..... 3					
23	ข้าพเจ้าพยายามทำงานจนสุดความสามารถ ไม่ว่างานนั้นจะยากหรือง่ายเพียงใด..... 3					
24	เมื่อทบทเรียนยาก ข้าพเจ้าอ่านบททวนหลาย ๆ ครั้งจนเข้าใจ..... 4					

ภาคผนวก ข

คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.13	16	5.20
2	4.25	17	2.36
3	3.13	18	3.91
4	2.51	19	3.11
5	2.69	20	4.44
6	2.24	21	4.20
7	2.15	22	4.62
8	4.16	23	4.82
9	4.71	24	4.80
10	6.22	25	3.44
11	3.77	26	2.44
12	2.71	27	3.12
13	6.32	28	4.89
14	3.09	29	2.77
15	3.44		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน = 0.7857

ตาราง 21 ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามแรงงูงาใจฝัสนฤทธิทาง
การเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.82
2	4.99
3	1.97
4	3.77
5	3.66
6	8.33
7	8.50
8	7.23
9	6.05
10	5.15
11	3.85
12	2.84

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงงูงาใจฝัสนฤทธิทางการเรียน = 0.7669

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามบรรยาภาสในครอบครัว

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.93
2	5.69
3	7.12
4	9.95
5	6.47
6	3.88
7	6.70
8	7.47
9	5.09
10	3.13
11	3.69
12	1.95

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยาภาสในครอบครัว = 0.7946

ตาราง 23 ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.80
2	5.15
3	7.11
4	4.43
5	2.75
6	5.01
7	5.72
8	4.62
9	7.30
10	4.17
11	7.07

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน = 0.7293

ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามความยั่งยืนเพื่อใช้ในการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.89	13	3.40
2	8.00	14	5.40
3	6.46	15	7.24
4	5.56	16	5.98
5	4.53	17	3.51
6	4.66	18	5.83
7	5.65	19	6.36
8	6.29	20	2.12
9	6.90	21	3.09
10	6.18	22	3.68
11	6.78	23	6.65
12	4.00	24	5.24

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความยั่งยืนเพื่อใช้ในการเรียน = 0.8751

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวสิริพร คาวาน

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 025/2 หมู่ที่ 2 ตำบลพรหมศาสตร์

 อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 15000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2529 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวินิตศึกษา

พ.ศ. 2532 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย

พ.ศ. 2536 ครุศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยครูเทพสตรี

พ.ศ. 2540 การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา)

 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร